

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS**Sinēģijas starp pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un ERAF programmām**

(2022/C 421/03)

Satura rādītājs

	<i>Lappuse</i>
IEVADS	8
SINERĢIJU VEIDI	9
1. Izcilības zīmogs	9
2. Pārvietojumi no ERAF uz pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”	14
3. Kumulatīvais finansējums	18
4. Eiropas partnerības	23
5. Apvienotais finansējums (<i>Teaming</i>)	32
6. Augšupēja un lejupēja sinēģija	33
1. PIELIKUMS	36
2. PIELIKUMS	39
3. PIELIKUMS	41

IEVADS

Tiesiskais regulējums 2021.–2027. gadam attiecībā uz dalītā pārvaldībā īstenotiem kohēzijas politikas fondiem un tiešā pārvaldībā īstenotiem fondiem ļauj stiprināt sinerģiju starp šiem diviem ES finansējuma veidiem ⁽¹⁾.

Relevantie mehānismi ir arī izcilības zīmogi, pārvietojumi, kumulatīvais finansējums (ko var izmantot arī nolūkā atbalstīt Eiropas partnerības, kas līdzfinansētas un institucionalizētas programmas “Apvārsnis Eiropa” (AE) ietvaros) un atbalsts komandsadarbības instrumentam *Teaming*. Šis vadlīniju dokuments attiecas uz šiem mehānismiem un “augšupējām/lejupējām sinerģijām”.

Šā dokumenta mērķis ir ieskicēt jaunās iespējas, kas pieejamas vadošajām iestādēm (VI), kuras īsteno kohēzijas politikas programmas, valstu AE kontaktpunktiem un AE projektu virzītājiem/iesniedzējiem. Šā dokumenta mērķis ir arī atvieglot iepriekšējā rindkopā minēto relevanto mehānismu izmantošanu. Galvenā uzmanība ir pievērsta sinerģijām starp AE un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmām ⁽²⁾.

Sinerģiju darbības dimensija, saistībā ar kuru ir panākts liels progress tiesību aktos, kas attiecas uz 2021.–2027. gadu, ir vienlīdz svarīga un papildina stratēģisko dimensiju. Regulāra viedokļu apmaiņa par sinerģijām starp dalībvalstu iestādēm, kas iesaistītas kohēzijas politikas programmās un AE īstenošanā, palīdzētu palielināt izpratni par sinerģiju piedāvātajām iespējām dalībvalstīs.

Stratēģiskais konteksts ES līmenī

ES politikas prioritāte ir veicināt inovatīvu, viedu un ilgtspējīgu ekonomikas pārveidi un stimulēt izcilību pētniecībā un inovācijā, vienlaikus arī mazinot un pārvarot pastāvīgo plaisu inovāciju jomā (plaisu starp dalībvalstu privātā sektora un publiskā sektora spēju ieviest inovācijas). AE un ERAF ir galvenie ES instrumenti, ko izmanto, lai sasniegtu rezultātus virzībā uz šiem savstarpēji saistītajiem mērķiem.

AE galvenā uzmanība ir pievērsta izcilas pētniecības un inovācijas atbalstam saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 179. pantu. Kohēzijas politikas mērķis ir veicināt un atbalstīt dalībvalstu un to reģionu vispārēju harmonisku attīstību saskaņā ar LESD 174. pantu, jo īpaši mazinot reģionālās atšķirības. Tālāk dotajā attēlā ir parādīti galvenie strukturālie elementi saistībā ar to atbalstu pētniecībai un inovācijai, kas tiek nodrošināts AE un kohēzijas politikas ietvaros.

Tāpēc kohēzijas politikas un AE tuvināšana pēdējos gados ir bijusi svarīga Komisijas prioritāte, jo īpaši gatavojoties 2021.–2027. gada periodam. Tās mērķis ir pastiprināt abu šo rīcībpolitiku ietekmi, radot papildināmību, jo īpaši mazāk attīstītos un perifēros reģionos. Veicinot integrētu pieeju un stiprinot sinerģijas starp šiem galvenajiem ES instrumentiem (un to attiecīgajiem pīlāriem un rīcībpolitikas mērķiem), var rasties jaunas, abpusēji izdevīgas situācijas, kurās ieguvēji būs visi. Piemēram, var veicināt ilgtspējīgas un viedas reģionālās ekonomikas attīstību, vienlaikus uzlabojot ES inovācijas ekosistēmu kopumā un ļaujot tai labāk reaģēt uz galvenajām sabiedrības problēmām, kā arī attīstīt galvenās stratēģiskās vērtību ķēdes.

⁽¹⁾ Tas var attiekties arī uz netiešā pārvaldībā īstenotiem ES fondiem.

⁽²⁾ Ņemot vērā tieši pārvaldīto Savienības programmu (piem., AE, “Digitālā Eiropa” (DEP), Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI)) noteikumu saskaņošanu attiecībā uz sinerģijām ar programmām, ko īsteno pēc dalītās pārvaldības principa, šajā dokumentā aplūkotos elementus var uzskatīt par vadlīnijām sinerģiju īstenošanai starp šādām tieši pārvaldītām Savienības programmām un ERAF programmām, vienlaikus rūpīgi apsverot katra piemērojamā juridiskā pamata specifiku un rīcībpolitikas apsvērumus, kas attiecināmi uz katru no šīm programmām.

Šī pieeja rada jaunas iespējas, kas palīdz sekmēt inovācijas visos reģionos un labāk integrēt mazāk attīstītus un perifērus reģionus Eiropas Pētniecības telpā (EPT) un Eiropas Inovācijas ekosistēmā (EIE).

Komisijas paziņojums “EPT – pētniecības un inovācijas jaunā ēra” ⁽³⁾ iezīmēja svarīgu posmu EPT izveidē. EPT mērķis ir veidot izcilību, pārrobežu sadarbību starp pētniekiem, kritisko masu galvenajās stratēģiskajās jomās un iespējas pētniekiem pārcelties un galu galā izveidot atvērtu vienoto tirgu pētniecības un inovācijas jomā. Minētajā paziņojumā izklāstītajā jaunajā, uz nākotni vērstajā plānā ir ietverts vērienīgs četru rīcībpolitikas mērķu kopums: prioritāšu noteikšana investīcijām un reformām; izcilības pieejamības uzlabošana un pētniecības un inovācijas sistēmu stiprināšana visā ES; pētniecības un inovācijas rezultātu iedzīvināšana tautsaimniecībā; valstu rīcībpolitikas integrācijas padziļināšana.

Turklāt Komisija 2021. gada 16. jūlijā pieņēma priekšlikumu Padomes ieteikumam par Eiropas Pētniecības un inovācijas paktu ⁽⁴⁾. Minētajā ieteikumā ir noteiktas vairākas prioritārās jomas kopīgai rīcībai EPT atbalstam. Šeit ietilpst kopīgs darbs, reaģējot uz problēmām, kas saistītas ar digitālo un zaļo pārkārtošanos (piem., īstenojot misijas un Eiropas partnerības AE ietvaros).

Sinerģijas balstās uz VI, kas īsteno ar pētniecību un inovāciju saistītās programmas un pārzina citu VI darbību un programmas. Tās balstās arī uz valstu pētniecības un inovācijas jomas pārstāvjiem, kuri pārzina AE prioritātes un darbības (piem., jaunas misijas un partnerības) un reģionālās viedās specializācijas prioritātes. Šīs prioritātes un darbības ir lielisks atskaites punkts papildināmības pilnveidei. Sinerģijas starp pētniecības un inovācijas satvaru un kohēzijas programmām var palielināt pētniecības un inovācijas jomā veikto investīciju apjomu, kvalitāti un ietekmi, izstrādājot stratēģiskus, savstarpēji papildinošus plānus un izmantojot dažādas finansējuma plūsmas (atbilstoši katras programmas/fonda konkrētajiem mērķiem).

Viedās specializācijas stratēģijas (S3) ir ļoti svarīgas attiecībā uz sinerģijām ar viedās izaugsmes instrumentiem ES līmenī (jo īpaši saistībā ar AE). Augšupējai S3 prioritāšu noteikšanai vajadzētu atvieglot partneru atrašanu citās dalībvalstīs sadarbībai saistītos jautājumos un vērtību ķēdēs.

Attiecībā uz ERAF Kopīgo noteikumu regulas (KNR) ⁽⁵⁾ 11. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) daļā ir noteikts, ka dalībvalstīm savos stratēģiskās partnerības nolīgumos ir jānorāda: “papildināmība un sinerģijas starp fondiem, uz kuriem attiecas partnerības nolīgums, .. un citiem Savienības instrumentiem .. un attiecīgā gadījumā projektiem, ko finansē no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa””. Līdzīgi, attiecībā uz katru kohēzijas politikas programmu KNR 22. panta 3. punkta a) apakšpunkta iii) daļā ir paredzēts, ka ir jāizklāsta galveno problēmu kopsavilkums, ņemot vērā “investīciju nepieciešamīb[u] un papildināmīb[u] un sinerģijas ar citiem atbalsta veidiem”.

Visos gadījumos VI pieņem lēmumu par to, vai izmantot sinerģijas mehānismus.

SINERĢIJU VEIDI

1. Izcilības zīmogs

Izcilības zīmogs ir kvalitātes zīme, kuru Komisija piešķir priekšlikumam, kas iesniegts konkursa uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar kādu ES instrumentu un atzīts par atbilstošu konkrētā ES instrumenta minimālajām kvalitātes prasībām, bet kuru nevar finansēt budžeta ierobežojumu dēļ. Izcilības zīmogs norāda, ka projekts varētu būt labs kandidāts atbalsta saņemšanai no citiem ES vai valstu finansējuma avotiem.

AE kontekstā izcilības zīmogs apliecina priekšlikuma vērtību un palīdz citām finansēšanas struktūrām izmantot AE izvērtēšanas procesa priekšrocības. To var piešķirt, piemēram, priekšlikumiem, kas iesniegti saskaņā ar tādiem instrumentiem kā AE Eiropas Inovāciju padomes (EIP) *Accelerator* (agrākais MVU instruments), EIP *Transition*, Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA), *Teaming* un Eiropas Pētniecības padomes (EPP) *Proof of Concept*.

⁽³⁾ COM(2020) 628 final, 2020. gada 30. septembrī.

⁽⁴⁾ COM(2021) 407 final.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finanšiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

VI, kas īsteno kohēzijas politiku dalībvalstīs, var piemērot vienkāršotu atlases procedūru, lemjot par darbību, kurām piešķirts izcilības zīmogs ⁽⁶⁾, finansēšanu ERAF programmu ietvaros. Šādām darbībām ir jāatbilst trim kritērijiem:

- pirmkārt, tām ir jāatbilst programmai (un relevantajām stratēģijām, kas ir programmas pamatā), kā arī ir jāsniedz rezultatīvs ieguldījums programmas konkrēto mērķu sasniegšanā;
- otrkārt, atlasītajām darbībām, kas ir veicinošā nosacījuma darbības jomā, ir jāaskan ar atbilstošajām stratēģijām un plānošanas dokumentiem, kas izveidoti minētā veicinošā nosacījuma izpildei;
- treškārt, tām ir jāietilpst relevantā fonda darbības jomā un tās ir jāvar attiecināt uz intervences veidu ⁽⁷⁾.

Relevantie tiesību akti	KNR	2. panta 45) punkts, 73. panta 4. punkts, 61. apsvērums
	AE	2. panta 23. punkts, 15. panta 2. punkts, 24. panta 4. punkts, 48. panta 7. punkts
Saistītie tiesību akti	Vispārējā grupu atbrīvojuma regula (VGAR)	25.a un 25.b pants (valsts atbalsts)

Politikas apsvērumi

Izcilības zīmogs ir kvalitātes zīme, ko piešķir projektu priekšlikumiem, kuri iesniegti AE (ES pētniecības un inovācijas finansēšanas programma līdz 2027. gadam) un tās priekšgājējai programmai “Apvārsnis 2020”. Izcilības zīmogs apliecina šo priekšlikumu izcilību un nodrošina, ka tos augstāk vērtē iespējamās finansēšanas struktūras (privātās vai publiskās; valsts vai reģionālā līmenī; citstarp kohēzijas politikas fondu VI), kas ir ieinteresētas investēt daudzsoļos pētniecības un inovācijas projektos. Tādējādi izcilības zīmogs palīdz šiem priekšlikumiem rast alternatīvu finansējumu.

Finansēšanas struktūras var arī izmantot vispārārtzīto un kvalitatīvo AE izvērtēšanas procesu, lai veicinātu teritoriālo attīstību. Tas ļauj dalībvalstīm un reģioniem identificēt tādas izcilus pētniecības un inovācijas projektu priekšlikumus savā teritorijā, kas uzlabotu to pētniecības un inovācijas sniegumu un spējas, kā arī gūt labumu no tiem.

Projektu pieteikumu iesniedzēji, kuri saņēmuši pozitīvu vērtējumu AE uzaicinājumā un izcilības zīmogu, var pretendēt uz iespējamo ERAF finansējumu, ja projekts ir saskaņots ar projekta virzītāja dalībvalsts vai reģiona kohēzijas politikas programmu prioritātēm.

Izcilības zīmoga sertifikātā ir ietverta visa pamatinformācija par priekšlikumu, kas nepieciešama finansēšanas struktūrai, kura vēlas identificēt šo piedāvājumu un izprast tā galvenās iezīmes un vērtību (priekšlikuma nosaukums, atsaucē uz uzaicinājumu/tēmu, kā arī priekšlikuma iesniedzēja juridiskās personas nosaukums un adrese). Tam, kā arī projekta priekšlikumam un izvērtējuma kopsavilkuma ziņojumam ir uzlikts digitālais zīmogs pret krāpšanu (tas ir norādīts šajos dokumentos). Visbeidzot, kohēzijas un reformu komisāres un inovācijas, pētniecības, kultūras, izglītības un jaunatnes komisāres paraksti apliecina viņu politisko apņemšanos mobilizēt alternatīvu finansējumu šiem projektiem.

Izcilības zīmogs ir īpaši piemērots vienīgā atbalsta saņēmēja AE komponentiem (tādi instrumenti kā EIP *Accelerator* un *Transition*, MSCA, EPP *Proof of Concept*, *Teaming*). Lai gan nākotnē varētu apsvērt arī iespēju izveidot izcilības zīmogus vairākiem atbalsta saņēmējiem, pašreizējais nolūks ir piešķirt izcilības zīmogu tikai vienīgā atbalsta saņēmēja komponentiem AE pirmajā posmā. Šis nosacījums būs jāprecizē relevantajā uzaicinājumā. Komponenti, kuriem piešķir izcilības zīmogu, tiks norādīti relevantajā darba programmā.

⁽⁶⁾ Lai gan šajā dokumentā galvenā uzmanība ir pievērsta programmai “Apvārsnis Eiropa” paredzētajiem izcilības zīmogiem, iespēja piešķirt izcilības zīmogus ir noteikta arī 14 citu ES daudzgadu finanšu shēmas programmu (“Digitālā Eiropa”, Vienotā tirgus programma, *LIFE*, “Radošā Eiropa”, *Erasmus+*, kosmosa programma, Eiropas Solidaritātes korpuss, Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, programma “Tiesiskums”, programma “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības”, *Euratom*, Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds, Integrētās robežu pārvaldības fonds un Iekšējās drošības fonds) pamatdokumentos.

⁽⁷⁾ Sk. KNR 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktu un 73. panta 4. punktu.

Komisija var arī piešķirt izcilības zīmogus projektu priekšlikumiem no trešām valstīm (jo īpaši no valstīm, kas ir AE asociētās valstis), kuru īstenošanai var izmantot citus finansējuma avotus, kas nav saistīti ar kohēzijas politiku.

Atbalsts izcilības zīmogu saņēmēja projekta finansēšanai no ERAF programmas līdzekļiem ir brīvprātīgs un ir atkarīgs no VI lēmuma, un tas ir jāīsteno atbilstīgi šai programmai. Tādējādi sertifikāts automātiski nedod tiesības saņemt alternatīvu finansējumu. Pastāv iespēja, ka dalībvalsts vai reģions var nolemt izskatīt piedāvājumu, taču galīgo lēmumu pieņem relevantā VI.

Lai izvairītos no atbalsta saņēmēju un VI darba nevajadzīgas dublēšanās, iesniedzot, izvērtējot un atlasot darbības ERAF atbalstam, ir veikti šādi vienkāršoējumi:

- dalībvalstis, reģioni un atbalsta saņēmēji var piemērot AE kategorijas, maksimālās summas un attiecināmo izmaksu aprēķināšanas metodes, izmantojot piemērojamo ES valsts atbalsta noteikumu vienkāršošanu (VGAR);
- tiek uzskatīts, ka AE sagatavotais tehniskais/satura izvērtējums ir derīgs. Tas nozīmē, ka ERAF programmas VI nav jāveic jauns novērtējums. Tomēr, pirms parakstīt ar atbalsta saņēmējiem dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi, VI ir jāpārbauda, vai šie projekti atbilst KNR un ERAF konkrētajām prasībām, uz kurām neattiecas AE izvērtējums. Tas ir jādara tāpēc, ka šie projekti ir formāli jāatlasa saskaņā ar KNR, t. i., ir jāņem vērā īpaši attiecināmības kritēriji (MVU, kas nonākuši grūtībās), pienesums alternatīvās finansēšanas programmas mērķiem, piemērojamie veicinošie nosacījumi un fonda darbības joma (sk. KNR 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktu).

Galvenie procesa posmi

Sagatavošanās/plānošana	— Gada un divgadu AE darba programmās ir norādīti uzaicinājumi, attiecībā uz kuriem var piešķirt izcilības zīmogus. Šīs AE darba programmas var apskatīt un lejupielādēt finansējuma un konkursu portālā (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/horizon). — Dalībvalstīm un reģioniem būtu jāinformē Komisija, vai tie vēlas atļaut ERAF programmām sniegt atbalstu projektiem ar AE izcilības zīmogu. Dalībvalstis vai reģioni var iekļaut šo informāciju partnerības nolīguma sadaļā par papildināmību un sinerģijām, kā arī konkrētā mērķa aprakstā relevantajā ERAF programmā. VI var pieņemt lēmumu atbalstīt izcilības zīmogu saņēmēju projektu priekšlikumus, pat ja tie nav nepārprotami minēti partnerības nolīgumā vai programmā. VI jebkurā gadījumā ir jānodrošina atlasīto projektu atbilstība minētajai programmai.
Kā Komisija piešķir izcilības zīmogus	— Izcilības zīmoga sertifikātu piešķir attiecināmiem priekšlikumiem un nosūta kopā ar vēstuli, kurā priekšlikumu iesniedzējus informē par izvērtējuma rezultātiem. AE darba programmās ir sniegta sīkāka informācija par izcilības zīmoga saņemšanas nosacījumiem un procesu.
Atbalsta piešķiršana	— Izcilības zīmoga turētājs piesakās tieši konkrētajā ERAF programmā. — Izcilības zīmogu saņēmušiem projektiem nav jāiziet parastais ERAF projektu atlases process. Tomēr ir jāveic vismaz to vienkāršots novērtējums saskaņā ar uzraudzības komitejas apstiprinātajiem atlases kritērijiem (atbilstība piemērojamajiem veicinošajiem nosacījumiem, fonda darbības joma un programmas mērķi kopā ar piemērojamajiem ES valsts atbalsta noteikumiem), lai nodrošinātu darbību atbilstību KNR 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā izklāstītajām prasībām, kā noteikts KNR 73. panta 4. punktā.

	— Izcilības zīmogu saņēmēju projektu novērtējums ERAF finansējuma saņemšanai būtu jāveic kā vienkāršotais novērtējums (atbilstības pārbaude), taču valstu procedūras var atšķirties. VI var izvēlēties, ko tās uzskata par labāko variantu (izsludināt atklātu uzaicinājumu; piemērot rindas kārtības principu utt.; vai tieši atlasīt projektus, ja programma nodrošina šādu iespēju, ar nosacījumu, ka tiek ievērots diskriminācijas aizlieguma un pārredzamības princips). — Kohēzijas politikas atbalstam, izmantojot atlases kritērijus, VI var noteikt sliekšņus, kas ir augstāki par AE finansējumam nepieciešamo minimālo punktu skaitu. — Izcilības zīmoga tīmekļa vietnē ir norādīti dažādi piemēri (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/seal-excellence_en#how). — Tiek pausts aicinājums, lai ERAF programma informētu REGIO ĢD (relevanto ģeogrāfisko vienību) un specializēto izcilības zīmoga prakses kopienu (RTD-SEAL-OF-EXCELLENCE@ec.europa.eu) par savu atbalstu izcilības zīmogu saņēmējiem projektiem.
Īstenošana, uzraudzība un kontrole	— Atbalsta saņēmēji īsteno projektus atbilstīgi kohēzijas politikas noteikumiem un procedūrām. Priekšlikumi, kuriem piešķirts izcilības zīmogs, tiek līdzfinansēti saskaņā ar KNR noteikumiem un īpašajiem ERAF noteikumiem. Ja tas atbilst programmas noteikumiem, VI var piemērot noteiktas AE noteikumu kategorijas (piem., attiecībā uz attiecināmo izmaksu kategorijām, maksimālajām summām un aprēķina metodēm). VI šie elementi ir jānorāda dokumentā, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi. — Līdzfinansēšanas likme, ko piemēro projekta kopējam publiskajam finansējumam, nedrīkst pārsniegt finansēšanas likmi, kas noteikta saskaņā ar AE programmas noteikumiem, ja atbalsts tiek piešķirts valsts atbalsta veidā saskaņā ar VGAR 25.a vai 25.b pantu (sk. sadaļu par valsts atbalstu tālāk tekstā). — Attiecībā uz uzraudzību un kontroli piemēro tos pašus noteikumus, ko attiecībā uz citām relevantās ERAF programmas darbībām. — Publiskajā AE infopanelī ir sniegti apkopoti dati par izcilības zīmogu, vizualizējot to pēc valsts un reģiona.

Svarīga informācija

Kā šajā kontekstā piemēro ES valsts atbalsta noteikumus?

Ja atbalsta saņēmēji ir uzņēmumi, uz finansējumu no ERAF programmām var attiekties ES valsts atbalsta noteikumi. Šādos gadījumos finansējumam ir jābūt saderīgam ar iekšējo tirgu, balstoties uz piemērojamiem ES valsts atbalsta noteikumiem. Attiecībā uz projektiem, kas saņēmuši izcilības zīmogu, VGAR 25.a un 25.b pants⁽⁸⁾ sniedz dalībvalstīm iespēju nodrošināt saderību ar iekšējo tirgu. Turklāt VGAR ir noteikti vairāki vispārīgi nosacījumi, kuriem ir jābūt izpildītiem, īstenojot visus atbalsta pasākumus saskaņā ar VGAR neatkarīgi no to mērķa. VGAR 25.a un 25.b pantā noteiktie īpašie nosacījumi ļauj piešķirt ERAF finansējumu projektiem, kas saņēmuši izcilības zīmogu, piemērojot tādu pašu finansējuma likmi un ar tādām pašām attiecināmajām AE izmaksām, pirms tam nesniedzot iepriekšēju oficiālu paziņojumu Komisijai un neveicot vēl vienu tehnisko izvērtējumu. Atbalsta piešķirējai iestādei, piešķirot finansējumu, ir jāievēro piemērojami vispārīgie un īpašie VGAR nosacījumi. Papildus sākotnējam AE pieteikumam izcilības zīmoga turētājam ir jāatbilst VI noteiktajiem atlases kritērijiem, ko piemēro izcilības zīmogu saņēmušiem projektiem, kā arī ir jāpārlicinās, ka tas atbilst piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem.

⁽⁸⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp., ar grozījumiem). Grozītās regulas teksta konsolidētā redakcija Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē ir pieejama tikai informatīvos nolūkos; https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/regulations_en.

Kā mēs kā VI / cita finansēšanas struktūra varam būt informēti par notikumiem un paraugpraksi saistībā ar atbalstu izcilības zīmogu saņēmējiem priekšlikumiem?

Īpašā izcilības zīmoga prakses kopiena arī turpmāk ļaus ieinteresētajām ERAF programmu VI un citām finansēšanas struktūrām apmainīties ar paraugprakses piemēriem par to, kā atbalstīt izcilības zīmogu saņēmējus priekšlikumus, kā arī būt informētām par jaunākajiem notikumiem un piekļūt visai relevantajai informācijai un datiem par izcilības zīmogu saņēmējiem priekšlikumiem savos reģionos (skaits, pieprasītais finansējums utt.). Tam vajadzētu atvieglot alternatīvu finansēšanas shēmu plānošanu.

Kā mēs kā VI / cita finansēšanas struktūra varam būt informēti par tiem priekšlikumiem mūsu valstī/reģionā, kas ir saņēmuši izcilības zīmogu?

Izcilības zīmoga turētājiem ir jāsniedz piekrišana ierobežotu informācijas kopumu (t. i., kontaktinformāciju, piem., uzņēmuma nosaukumu, adresi un kontaktpersonas e-pasta adresi, kā arī priekšlikuma kopsavilkumu, pieprasītā finansiālā atbalsta summu un izmantotos atslēgvārdus) kopīgot ar VI, kas darbojas kohēzijas politikas jomā, un citām publiskām vai privātām struktūrām, kuras var būt ieinteresētas viņu uzņēmuma finansēšanā vai atbalstīšanā. VI varēs piekļūt šai informācijai un sazināties ar izcilības zīmoga turētāju. Izcilības zīmogam veltītajā tīmekļa vietnē ir sniegta papildu informācija par izcilības zīmoga izmantošanu un par to, kā atrast katras valsts VI kontaktinformāciju.

Ar kādiem nosacījumiem VI var finansēt projektus, kas tika pieteikti AE, bet netika izvēlēti AE finansējumam un nesaņēma izcilības zīmogu?

Lai kohēzijas politikas ietvaros varētu atbalstīt projektu, kuram nav piešķirts izcilības zīmogs, tam ir jāiziet standarta pilnais novērtējums, kas ir obligāts saskaņā ar kohēzijas politikas programmu (vienkāršotais novērtējums attiecas tikai uz projektiem, kuriem piešķirts izcilības zīmogs, un darbībām, kas atlasītas saskaņā ar programmu, kuru līdzfinansē AE).

Praktisks piemērs

Projekts, kuram piešķirts izcilības zīmogs, no AE EIP instrumenta Accelerator (EIP darba programma 2022. gadam, 74. lpp., ieskaitot 63. un 64. zemsvītras piezīmi)

MVU piesakās, atsaucoties uz AE uzaicinājumu, un iztur EIP gada darba programmā noteiktos posmus pirms žūrijas izvērtējuma ("GO"). Neskatoties uz projekta augsto kvalitāti, EIP žūrija konstatē, ka šo projekta priekšlikumu nevar finansēt, jo nav pieejami pietiekami līdzekļi. Parasti MVU saņemtu izcilības zīmogu (izņemot īpašus gadījumus, kas noteikti EIP darba programmā, piem., ja MVU nepiekrīt informācijas par tā priekšlikumu kopīgošanai).

MVU, kas ir izcilības zīmoga turētājs, pēc tam var vērsties pie citām finansēšanas struktūrām, piemēram, VI, kas īsteno kohēzijas politikas programmas. Ar pieteikuma iesniedzēja iepriekšēju atļauju Komisija var arī kopīgot pamatinformāciju par sekmīgo pieteikumu, jo īpaši kontaktinformāciju. Izvērtējuma rezultātu un citu sensitīvu datu paziņošana ieinteresētajām finansēšanas iestādēm ir iespējama, noslēdzot īpašus konfidencialitātes līgumus. Turklāt ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu Komisija var kopīgot informāciju ar citām organizācijām, kas var atbalstīt MVU, piemēram, ar Eiropas Biznesa atbalsta tīklu (EEN). EEN var sniegt individuālus atbalsta pakalpojumus MVU, kuriem ir izcilības zīmogs, lai palīdzētu tiem gan identificēt relevantus alternatīvus finansējuma avotus (arī ERAF finansētās programmas), gan jebkurā pieteikšanās procesā (arī pielāgojot priekšlikumu, ja nepieciešams), spēju veidošanā saistībā ar pieteikšanās procesiem un prezentācijas prasmēm, kā arī lai nodrošinātu tiem saites uz citiem relevantiem atbalsta pakalpojumiem, piemēram, partneru meklēšanu un piemērotu biznesa partneru noteikšanu. EEN pakalpojumi, kas pielāgoti katrā atsevišķā izcilības zīmoga turētāja vajadzībām, ir trīs līdz piecu dienu pakalpojumu kopumi, kas attiecīgajam MVU tiek nodrošināti bez maksas.

Izcilības zīmogu saņēmušu projektu atbalstam VI var nolemt, ka attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķināšanas metodes atbilst AE noteikumiem, ja ir izpildīti VGAR 25.a pantā un 1. nodaļā noteiktie valsts atbalsta sadarbības nosacījumi. Tādā gadījumā tie var piemērot pamatprogrammā "Apvārsnis" noteiktos noteikumus attiecībā uz instrumentu Accelerator ("Accelerator dotācijas vai atmaksājamā avansa komponents nepārsniedz 70 % no atlasītās inovācijas

darbības kopējām attiecināmajām izmaksām”, pamatprogrammas “Apvārsnis” regulas 48. panta 9. punkts)⁽⁹⁾. Turklāt, kā paskaidrots īpašajā programmā “Apvārsnis” (1.1.2. punkts), “[f]inansējuma apvienojums un apjoms” saskaņā ar instrumentu *Accelerator* “tiks pielāgots uzņēmuma vajadzībām, tā lielumam un pakāpei, tehnoloģiju vai inovācijas būtībai un inovācijas cikla ilgumam”⁽¹⁰⁾.

Ja tas ir paredzēts darba programmā, AE EIP izcilības zīmoga turētāji var gūt labumu no EIP uzņēmējdarbības paātrināšanas pakalpojumu ietvaros organizētiem partnerattiecību pasākumiem nolūkā savienot EIP novatoru kopienu, citstarp izcilības zīmoga turētājus, un investorus, partnerus un publiskos pircējus. EIP uzņēmējdarbības paātrināšanas pakalpojumi nodrošina arī virkni apmācību un mentoringa pakalpojumu, kā arī sniedz novatoriem piekļuvi potenciālo partneru, to vidū potenciālo industriālo partneru, starptautiskajiem tīkliem, lai papildinātu vērtību ķēdi, attīstītu tirgus iespējas un/vai atrastu investorus vai citus privātā vai korporatīvā finansējuma avotus⁽¹¹⁾.

EIP instrumenta *Accelerator* izcilības zīmogu saņēmušie priekšlikumi tiek reklamēti ne tikai ERAF programmu VI, bet arī privātajiem finansējuma avotiem (piem., izmantojot īpašus e-pārdošanas un partneru piemeklēšanas pasākumus, ko organizē izcilības zīmogam vēlti tīkli un kopienas, kā arī atzīmējot izcilības zīmogu *InvestEU* portālā).

2. Pārvietojumi no ERAF uz pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”

Saskaņā ar KNR 26. panta 1. punktu dalībvalstis var pieprasīt pārvietot līdz 5 % no saviem resursiem, ko īsteno pēc dalītās pārvaldības principa, uz jebkuru(-iem) citu(-iem) ES fondu(-iem) vai instrumentu(-iem) tiešā vai netiešā pārvaldībā. Minēto 5 % robežu piemēro attiecīgā fonda sākotnējam valsts piešķirumam, nevis konkrētai programmai vai reģionam (kategorijai). Pārvietotos resursus var izmantot tikai nākotnes budžeta saistību segšanai (t. i., nākamajos gados). Resursi ir jāizmanto attiecīgās dalībvalsts labā⁽¹²⁾.

Šādas pārvietotās summas netiek ieskaitītas ERAF tematiskajā koncentrācijā.

Pamatprogramma AE ļauj visām tās daļām saņemt resursu pārvietojumus no dalītās pārvaldības programmām.

Relevantie tiesību akti	KNR	KNR 26. pants “Resursu pārvietošana” un 19. apsvērums
	“Apvārsnis Eiropa”	15. panta 5. un 6. punkts
Saistītie tiesību akti	KNR	24. pants “Programmu grozīšana”

Politikas apsvērumi

VI var izmantot pārvietojumus, lai nodrošinātu izciliem AE priekšlikumiem no savas dalībvalsts/reģiona iespēju piedalīties AE, t. i., gadījumos, kad budžeta ierobežojumi citādi neļautu tos izvēlēties AE atbalstam.

Pārvietojumi var radīt pievienoto vērtību, ja tie ir vērsti uz pētniecības un inovācijas jomām, kuras ir noteiktas kā prioritātes valsts un/vai reģionālajā S3 un kurās pieprasījumu skaits parasti ievērojami pārsniedz iespējas AE uzaicinājumos. Tomēr nav juridiskas prasības, ka investīcijām, uz kurām attiecas pārvietotie līdzekļi, ir jāatbilst viedās specializācijas prioritātēm.

Pārvietojumi citstarp ļauj:

- stiprināt to atbalsta saņēmēju līdzdalību AE, kas pārstāv reģionus/dalībvalstis, kurās tradicionāli ir bijis zems līdzdalības un sekmju līmenis AE programmā;
- veicināt projektus jomās, kas identificētas kā prioritāras, izmantojot viedo specializāciju;

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013.

⁽¹⁰⁾ Padomes Lēmums (ES) 2021/764 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, un atceļ Lēmumu 2013/743/ES.

⁽¹¹⁾ EIP 2022. gada darba programma.

⁽¹²⁾ Ir iespējama arī pārvietošana uz citām tieši pārvaldītām programmām, sk., piem., EISI regulas 4. panta 14. punktu, ko piemēro digitālajam sektoram, un regulas, ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” (DEP regula), 9. panta 5. punktu.

- saglabāt administratīvās spējas valsts/reģionālajā līmenī, veicot pētniecības un inovācijas projektu atlasu un uzraudzību, jo to darīs nevis VI saskaņā ar KNR noteikumiem, bet gan attiecīgā aģentūra saskaņā ar AE noteikumiem (jo īpaši tad, ja nav pietiekami daudz izcilu projektu, kas pamatotu pilnu aicinājumu valsts/reģionālā līmenī saskaņā ar KNR programmu; kad AE ir liels skaits šādu izcilu priekšlikumu vai kad KNR programmas VI vēlas dažādot savu atbalsta veidu).

Pārvietojumi ir īpaši piemēroti vienīgā atbalsta saņēmēja komponentiem. Pirmā AE fāze ļaus pārvietot resursus tikai attiecībā uz šiem komponentiem.

Pārvietotie resursi ir jāizmanto attiecīgās dalībvalsts labā. Dalībvalsts var ierobežot pārvietošanas teritoriālo tvērumu, attiecinot to uz konkrētu reģionu (t. i., reģionu, uz kuru attiecas kohēzijas politikas programma, no kuras pārvieto resursus).

Pārvietojumi var ļaut dalībvalstīm vai reģioniem ar zemu līdzdalības līmeni AE programmās veidot savas pētniecības un inovācijas spējas, palielinot savu juridisko personu līdzdalību AE programmā. Tas tā ir tāpēc, ka no pārvietošanas var gūt labumu tikai atbalsta saņēmēji no attiecīgās dalībvalsts/reģiona.

Pārvietošana uz AE var arī nodrošināt mācību iespējas projektu virzītājiem, piemēram, MVU vai universitātēm, jo tie varēs iesaistīties AE procesā, pateicoties papildu resursiem, kas AE ir kļuvuši pieejami, dalībvalstij vai reģionam veicot pārvietojumus. Projekts nonāks dotācijas sagatavošanas procesā, un uz to pilnībā attieksies AE noteikumi, to vidū finansējuma likmes. Relevantā Komisijas aģentūra uzraudzīs šādu projektu visā tā darbības laikā.

Galvenie procesa posmi

Sagatavošanās	— Pārvietojumi ir skaidri jānorāda partnerības nolīgumā (vai programmas grozījumu pieprasījumā, ja tam piekrīt uzraudzības komiteja) ⁽¹³⁾. Ja partnerības nolīgumā pārvietojumi sākotnēji nav norādīti, tos joprojām var pieprasīt jebkurā laikā vēlāk, iesniedzot pieprasījumu grozīt attiecīgo dalītās pārvaldības programmu (arī tās finansēšanas plānu). — Pārvietojumiem, izmantojot programmas grozījumus, ir nepieciešams uzraudzības komitejas iepriekšējs apstiprinājums. Turklāt, “[j]a pārvietoējuma pieprasījums attiecas uz programmas grozījumu, var pārvietot tikai turpmāko kalendāro gadu resursus”. Plašāku informāciju par prasībām sk. KNR 24. un 26. pantā. — Pieprasot pārvietoējumu, dalībvalstij/VI ir jāpaskaidro, kā pārvietoējums dotu labumu pārvietotajai dalībvalstij vai (reģionālās programmas gadījumā) konkrētiem reģioniem un kā tas palīdzētu sasniegt saņēmēja instrumenta mērķus. Lai atvieglotu ieviešanu, pieprasījumā varētu norādīt AE komponentu (piem., EIP instruments <i>Accelerator</i>), uz kuru attiecas pārvietoējums. — Lai definētu komponentu un pārvietojamo summu, Komisijas dienesti var sniegt aplēsi par summu, kas, visticamāk, tiks absorbēta attiecīgajā periodā, pamatojoties uz šīs dalībvalsts/reģiona sasniegumiem izvēlētajā komponentā.
Pieprasījumu novērtēšana, ko veic Komisija	— Komisijai ir jāiebilst pret pārvietoējuma pieprasījumu, ja tas apdraudētu tās programmas mērķu sasniegšanu, no kuras resursi tiktu pārvietoti. — Ja Komisija apstiprina pārvietoējumu, tas tiek oficiāli apstiprināts lēmumā par partnerības nolīguma vai programmas grozījuma apstiprināšanu. — Pārvietoējuma pieprasījuma apstiprināšanas laiks ir norādīts zem šīs tabulas.

⁽¹³⁾ Sk. 4.2. tabulu partnerības nolīguma paraugā (KNR II pielikums) “Pārvietojumi uz instrumentiem, uz ko attiecas tieša vai netieša pārvaldība”, kurā ir paredzēts identificēt konkrēto instrumentu, uz kuru tiek pārvietotas ERAF summas.

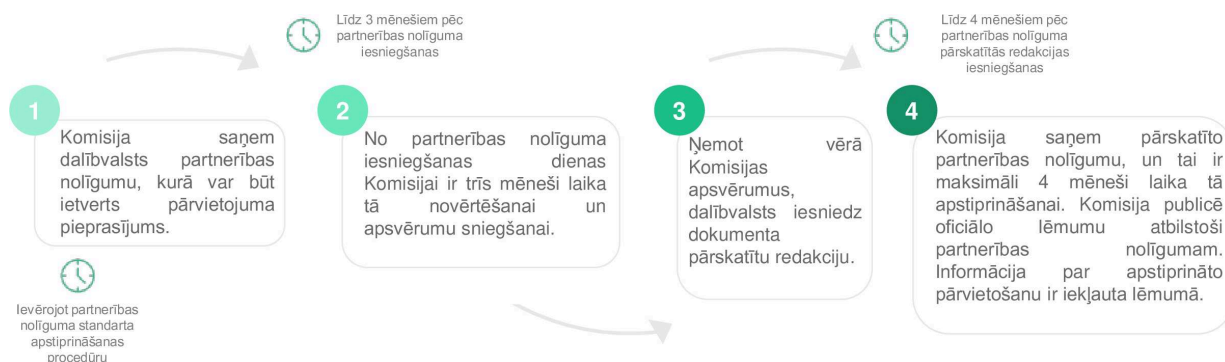
Atbalsta piešķiršana	— Kad pārvietojums ir apstiprināts, tas tā gada uzaicinājumiem kļūst pieejams AE nākamajā kalendārā gadā. No tā laika pārvietojumu var izmantot attiecīgās dalībvalsts/reģiona labā. Tādējādi var atbalstīt priekšlikumus, kuri atrodas pārvietotajos reģionos/valstī un kurus pozitīvi ir novērtējuši neatkarīgi eksperti, bet kurus nebija iespējams pieņemt budžeta ierobežojumu dēļ. Pārvietojums atbalstu no sākotnējā AE budžeta nevis aizstāj, bet papildina. — Projektus atlasa, pamatojoties uz vērtējumu sarakstu, kas iegūts no AE izvērtējuma vai īpašiem noteikumiem (vienlaikus ievērojot pārvietotās summas valsts/reģionālo norobežošanu). EIP instrumenta <i>Accelerator</i> gadījumā pārvietotais budžets tiks piešķirts rindas kārtībā saskaņā ar termiņu plānošanu (atlases procesus uzsāk ik pēc 3 mēnešiem), līdz tas tiks izlietots. — AE noteikumi attiecas uz pārvietotajām summām, uz kurām attiecas tie paši projekta īstenošanas nosacījumi, kas attiecas uz jebkuru citu AE projektu. — Reģiona noteikšanai tiks izmantots NUTS 2 koda līmenis. Dati par finansētajiem projektiem (analizēti pa reģioniem) ir publiski pieejami AE infopanelī. Šajā infopanelī tiks norādīts, ka projekts tika atbalstīts, izmantojot pārvietotu naudu.
Īstenošana, uzraudzība un kontrole	— Pēc pārvietošanas īstenošanu (arī uzraudzību) atbilstīgi AE noteikumiem veic tikai Komisija, nevis dalītās pārvaldības programmu VI. Tomēr VI ir sava loma attiecībā uz pārvietojumiem atpakaļ uz kohēzijas politiku un programmas grozījumu iesniegšanu. — Pārvietojumam nav tiešas ietekmes uz projektu virzītājiem vai atbalsta saņēmējiem, kuri ievēro AE noteikumus un procedūras.

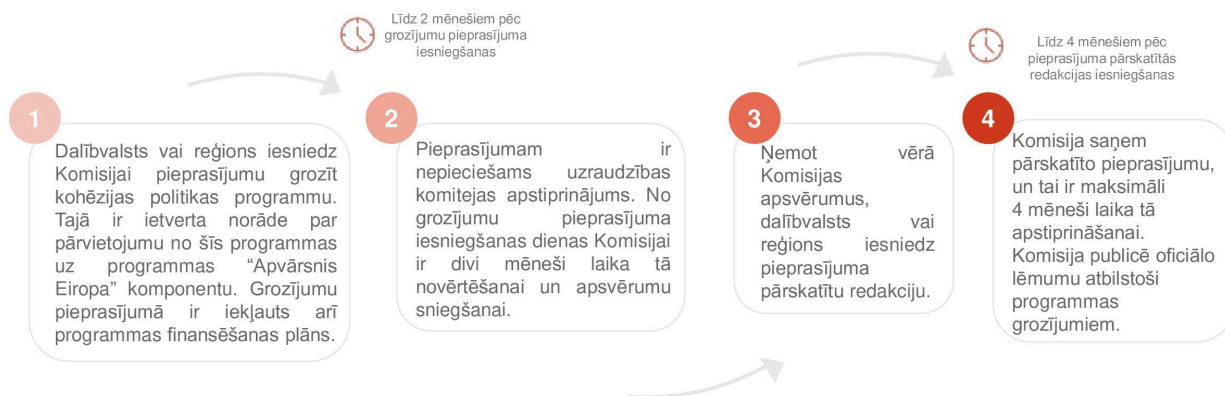
Pārvietošanas pieprasījumu grafiks

1. posms. Pieprasījums pārvietot līdzekļus no kohēzijas politikas instrumenta

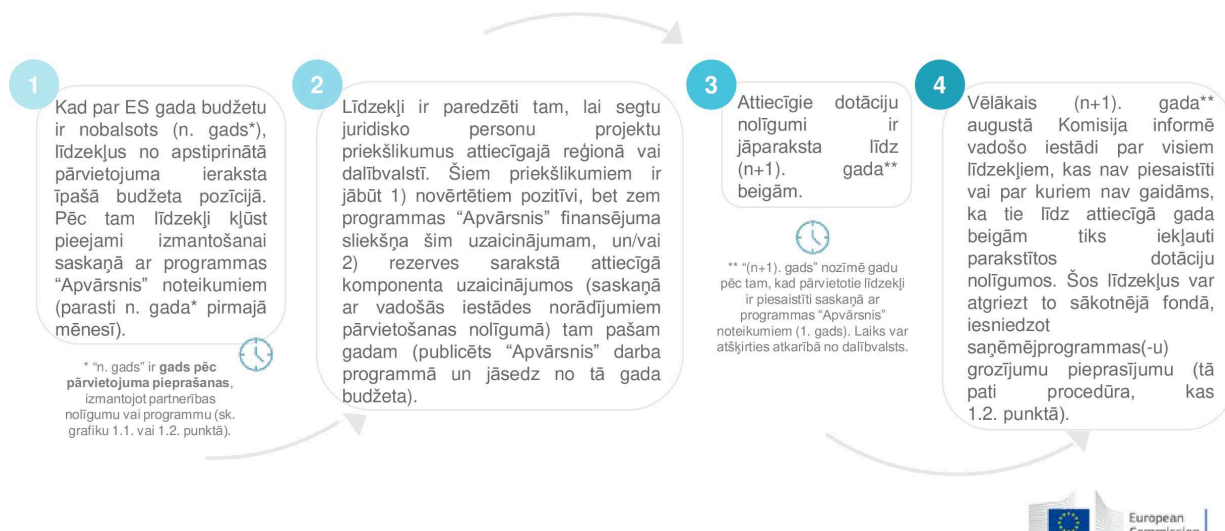
1.1. Pieprasījums pārvietot, izmantojot partnerības nolīgumu

1.2. Programmas grozījumā iekļauts pārvietojuma pieprasījums

2. posms. Pārvietoto līdzekļu īstenošana, izmantojot AE

Svarīga informācija

Vai pārvietotos resursus var pārvietot atpakaļ uz to sākotnējo fondu?

Jā Komisija līdz (n+1). gada 31. augustam nav uzņēmusies juridiskas saistības par AE ietvaros pārvietoto naudu, attiecīgos neizmantotos resursus var pārvietot atpakaļ uz fondu, no kura tie sākotnēji tika pārvietoti. Pēc tam pēc dalībvalsts pieprasījuma tos var tālāk piešķirt vienai vai vairākām programmām (KNR 26. panta 7. punkts, AE 15. panta 6. punkts).

Tiek piemērota tāda pati programmas grozījumu pieprasīšanas procedūra (KNR 24. pants), un pieprasījums ir jāiesniedz Komisijai vismaz 4 mēnešus pirms (finansu) saistību termiņa beigām (proti, līdz (n+1). gada 31. augustam).

Resursi, kas tikuši pārvietoti atpakaļ, tiks tālāk piešķirti saņēmējprogrammai(-ām), un uz tiem attieksies KNR noteikumi.

Jā Komisijai ir jāatgūst līdzekļi no AE atbalsta saņēmējiem, kuri ir saņēmuši pārvietojumu no ERAF, vai šie līdzekļi tiks atgriezti ERAF programmā?

Nē. Apropriācijas neatgriezīsies sākotnējā budžeta pozīcijā (ERAF), bet paliks relevantajā programmā. Šajā konkrētajā gadījumā tie paliktu AE programmā (uz kuru tie tika pārvietoti no ERAF).

Praktisks piemērs

Dalībvalsts nolemj daļu no konkrētās ERAF programmas resursiem nākamajiem kalendārajiem gadiem pārvietot uz AE ⁽¹⁴⁾, grozot programmu saskaņā ar KNR 24. pantu.

Komisija piekrīt, ka pārvietošana ir pienācīgi pamatota un atbilst tās programmas mērķiem, no kuras resursi tiks pārvietoti. Komisija apstiprina programmas grozījumu pēc tam, kad uzraudzības komiteja ir devusi piekrišanu. Dalībvalstis un Komisija apspriež arī ģeogrāfisko darbības jomu (ko nosaka pārvietotās programmas teritorija), pārvietoto resursu paredzēto izlietojumu AE ietvaros (AE komponenta līmenī) un pārvietojamo summu, pamatojoties uz aplēsto "absorbcijas spēju" (piem., izmantojot vēsturisko statistiku par dalību līdzīgos attiecīgās valsts/reģiona uzaicinājumos).

Dalībvalsts plāno izmantot pārvietotos resursus, lai finansētu MVU priekšlikumus saskaņā ar EIP instrumenta *Accelerator* AE uzaicinājumu. Tā plāno to darīt, izmantojot dotāciju nolīgumus, kas ir jānoslēdz, vēlākais, līdz (n+1). gada beigām (t. i., nākamajā gadā pēc gada, kurā resursi tiek pārvietoti uz AE).

Resursus izmanto, lai finansētu EIP instrumenta *Accelerator* ietvaros iesniegtos MVU priekšlikumus, kas ir izvērtēti pēc dalībvalsts lēmuma par naudas pārvietošanu.

AE (pašlaik) sedz jebkādas papildu administratīvās izmaksas saistībā ar pārvietošanas izpildi. Novērtējums par to, vai šo pieeju var saglabāt, tiks veikts programmas vidusposma pārskatīšanas ietvaros.

Dalībvalsts var lūgt neizmantotos resursus pārvietot atpakaļ uz ERAF līdz 4 mēnešiem pirms (n+1). gada beigām (t. i., līdz 31. augustam). Tā to dara, pieprasot grozījumus programmā(-ās), kurā(-ās) šie resursi tiks iekļauti. Pieprasījums ir jāapstiprina Komisijai. Saistību atcelšanas noteikumu sāks piemērot no gada, kurā tiks uzņemtas attiecīgās budžeta saistības.

3. Kumulatīvais finansējums

Kumulatīvais finansējums nozīmē, ka darbība/projekts vienam un tam pašam izmaksu/izdevumu postenim saņem atbalstu no vairākiem fondiem, programmām vai instrumentiem (to vidū gan dalīti, gan tieši pārvaldītos fondus). Tāpat kā citu sinerģijas mehānismu gadījumā, kumulatīvā finansējuma iespēja netiek piešķirta automātiski. Drīzāk tā ir iespēja, ko var izskatīt kohēzijas politikas programmu VI un tieši pārvaldītu ES programmu piešķirējas iestādes. Kumulatīvo finansējumu var piemērot tikai tad, ja tam piekrīt visas iesaistītās puses (t. i., VI un piešķirēja iestāde tieši pārvaldītajām ES programmām).

Relevantie tiesību akti	KNR	63. panta 9. punkts
	AE	15. panta 4. punkts
Saistītie tiesību akti	Programma "Digitālā Eiropa"	23. panta 1. punkts ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Būtu jāņem vērā, ka DEP regulas 23. panta 1. punktā, kā arī, piem., EISI 2 regulas 19. panta 1. punktā ir ietverti noteikumi, kas ir identiski AE regulas 15. panta 4. punktā izklāstītajiem noteikumiem. Tas savukārt ļauj salāgot īstenošanas pasākumus attiecībā uz kumulatīvo finansējumu starp šīm programmām.

Politikas apsvērumi / iespējamie ieguvumi

Kumulatīvais finansējums ļauj sadalīt darbības finansiālo slogu un novērst iespējamus budžeta ierobežojumus (piem., tādas, kas izriet no instrumenta zemākām finansējuma likmēm), jo tas var ļaut sinerģijas projektu finansēt no ES budžeta līdz 100 % apmērā, ja tiek ievēroti relevantie valsts atbalsta noteikumi. Tas arī ļauj atbalstīt valstu ieguldījumus, jo īpaši mazāk attīstītajās dalībvalstīs un reģionos.

Kumulatīvais finansējums var arī apvienot resursus no dažādiem ES instrumentiem, uz kuriem attiecas gan tiešā, gan dalītā pārvaldība, un tas ļauj nodrošināt finansējumu 100 % apmērā no ES resursiem. Tāpēc kumulatīvais finansējums sniedz iespēju stiprināt saikni starp savstarpēji papildinošām prioritātēm pētniecības un inovācijas jomā AE uzaicinājumos un ERAF programmām (un saistītajām S3).

⁽¹⁴⁾ KNR 26. panta 1. punktā noteiktajās robežās.

Galvenie procesa posmi

Sagatavošanās/plānošana

- Vieniem un tiem pašiem darbības izdevumiem ir iespējams kumulatīvs finansējums starp tiešo un dalīto pārvaldību, ja veic konkrētus pasākumus, kas nodrošina atbilstību KNR 63. panta 9. punktam un Finanšu regulas 191. panta 3. punktam. Programmas iestādēm būtu jāpievērš īpaša uzmanība šādai KNR 63. panta 9. punkta un Finanšu regulas 191. panta 3. punkta interpretācijai un jāievieš kumulatīvais finansējums saskaņā ar tālāk norādītajiem praktiskajiem posmiem.
- KNR 63. panta 9. punkta pirmajā daļā ir paredzēts *aizliegums divreiz deklarēt izdevumus saskaņā ar KNR*, norādot, ka vienu un to pašu izdevumu posteni var atlīdzināt tikai no viena Savienības finansēšanas instrumenta un ka nevar būt dubults Savienības finansējums saistībā ar vienu un to pašu izdevumu posteni. Šis dubultās deklarēšanas aizliegums attiecas uz izdevumiem, ko vadošā iestāde deklarējusi maksājuma pieteikumā Komisijai, nevis uz maksājuma pieprasījumu, ko atbalsta saņēmējs iesniedzis valsts iestādēm par konkrētu darbību.
- Šis noteikums atbilst Finanšu regulas 191. panta 3. punktam. Tomēr Finanšu regulā ir atļauts kumulatīvi piešķirt dotācijas no ES budžeta, ja tas ir atļauts pamataktos. Attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam lielākajā daļā pamataktu, arī programmā “Apvārsnis Eiropa”, ir atļauts akumulēt dotācijas ar nosacījumu, ka netiek atmaksāti vairāk kā 100 % no attiecināmajām izmaksām.
- VI kohēzijas politikas programmā var norādīt savu nodomu atļaut kumulatīvo finansējumu un jomas, kurās šāds finansējums sniegtu ieguvumus. Pat ja programmā nav atsauces uz šo mehānismu, kumulatīvo finansējumu joprojām var piemērot, ja darbības atbilst programmas prioritātēm.
- VI un Komisijas dienesti / piešķirēja iestāde (attiecīgajai tieši pārvaldītajai ES programmai) var vienoties par koordinētu uzaicinājumu izsludināšanu.
Šie uzaicinājumi:
 - būtu jākoordinē starp VI un Komisijas dienestiem / piešķirēju iestādi, un ideālā gadījumā tie būtu jāizsludina vienlaikus;
 - tajos būtu jānorāda, ka gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs izvēlas iesniegt pieteikumus abu instrumentu uzaicinājumos **un** ja ir pieņemti abi pieteikumi, projekts var saņemt kumulatīvo finansējumu (t. i., atbalstu no abiem instrumentiem);
 - tajos būtu jānorāda, ka attiecībā uz katru dotāciju ir jāievēro piemērojamās procedūras un attiecināmības noteikumi;
 - tajos būtu jādefinē finansējuma likmes un nosacījumi, kas tiks piemēroti šādos trīs scenārijos:
 - i) ja pieteikuma iesniedzējs izvēlas iesniegt pieteikumu abu instrumentu uzaicinājumos un abi pieteikumi tiek pieņemti;
 - ii) ja pieteikuma iesniedzējs izvēlas iesniegt pieteikumu abu instrumentu uzaicinājumos, bet tikai viens pieteikums tiek pieņemts;
 - iii) ja pieteikuma iesniedzējs izvēlas iesniegt pieteikumu tikai vienā no divu instrumentu uzaicinājumiem.

	Turklāt uzaicinājumos būtu jānorāda: — attiecināmības noteikumi (atkarībā no finansējuma avota var būt divi dažādi attiecināmības noteikumu kopumi), izmaksu attiecināmības periods, projekta ilgums, pārskata periodi, abu dotāciju apstiprināšanas termiņi (relevantajai VI un tieši pārvaldītās ES programmas piešķirējai iestādei šos termiņus vajadzētu saskaņot iepriekš); — finansējuma likmes, kas tiks piemērotas saskaņā ar abiem instrumentiem (atbilstīgi attiecīgajiem tiesību aktiem). Apvienotās finansējuma likmes nedrīkst pārsniegt 100 % no attiecināmajām izmaksām, un tām ir jāatbilst valsts atbalsta noteikumiem; — saturs, kuru pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu iekļaut savos priekšlikumos (plašāka informācija ir sniegta tālāk sadaļā "Atbalsta piešķiršana").
Atbalsta piešķiršana	— Priekšlikumos būtu jāiekļauj visi elementi, ko VI un tieši pārvaldītās ES programmas piešķirēja iestāde izvērtēs savos attiecīgajos atlases procesos. — Priekšlikumu atlase un izvērtēšana tiks veikta atsevišķi katram uzaicinājumam atbilstīgi katra instrumenta mehānismiem un noteikumiem. — Atlasīšana viena konkursa ietvaros negarantē atlasīšanu otra konkursa ietvaros. — Priekšlikumos ir jānorāda, vai pieteikuma iesniedzējs iesniegs pieteikumu otra instrumenta uzaicinājumā. Ja atbilde ir "jā", nepieciešamība pēc finansēšanas instrumentu efektīvas koordinēšanas nozīmē, ka pieteikumā ir jānorāda arī tas, vai pieteikuma iesniedzējs plāno īstenot potenciāli līdzfinansēto projektu, ja projektu izvēlas i) tikai VI vai ii) tikai piešķirēja iestāde saskaņā ar tieši pārvaldīto ES programmu. — Ja tikai viens no pieteikumiem ir sekmīgs, atbildīgā iestāde (VI vai piešķirēja iestāde saskaņā ar tiešo pārvaldību) noslēdz ar atbalsta saņēmēju dotāciju nolīgumu atbilstīgi attiecīgā fonda/instrumenta noteikumiem. Piemēram, ja nolīgums ir noslēgts ar VI (par atbalstu kohēzijas politikas programmā), piemēro KNR un ES valsts atbalsta noteikumus un izsniedz dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi. — Ja pieteikums ir iesniegts un atlasīts abos uzaicinājumos, atbalsta saņēmējam būtu jānoslēdz divi atsevišķi dotāciju nolīgumi: viens ar VI, tā sauktais dokuments, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi, un otrs — ar piešķirēju iestādi tieši pārvaldītajai ES programmai. Katrā dotāciju nolīgumā norāda i) attiecīgā fonda/instrumenta piemērojamos noteikumus un ii) saiti uz otro dotāciju. Dotāciju nolīgums saskaņā ar tieši pārvaldīto ES programmu datu lapā ir atzīmēts kā "sinerģijas darbība" (vai nu dotācijas sagatavošanas, vai dotācijas grozīšanas laikā), un tiks aktivizēti attiecīgie izvēles noteikumi. — Attiecīgajām iestādēm (VI un tieši pārvaldīto programmu piešķirējām iestādēm) ir jānodrošina, lai darbības līmenī piemērotās apvienotās finansējuma likmes nepārsniegtu 100 % no attiecināmajām izmaksām.

	— Dalītas pārvaldības gadījumā finansējuma likme, ko piemēro darbības līmenī, un līdzfinansējuma likme relevantās prioritātes līmenī var atšķirties. Sinerģijas darbībās ir jāņem vērā līdzfinansējuma likme prioritātes līmenī, bet galu galā tā būs finansējuma likme darbības līmenī, kā noteikts dokumentā, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi, kas tiks izmantoti, lai saskaņotu ar finansējuma likmi tieši pārvaldītajā programmā un nodrošinātu, ka no Savienības budžeta tiek segts ne vairāk kā 100 %.
Īstenošana, uzraudzība un kontrole	<i>Īstenošana</i> — Lai nodrošinātu finansējumu no Savienības budžeta 100 % apmērā saskaņā ar sinerģijas darbību nodomu, par konkrēto sinerģijas projektu būtu jāiesniedz Komisijai vienota izdevumu deklarācija. Šī vienotā deklarācija dalītās pārvaldības iestādēm būtu jāiesniedz Komisijai maksājuma pieteikumā (un tajā būtu jāaptver attiecināmās izmaksas, ko atbalsta saņēmējs deklarējis VI un ko VI pievieno kā papildu informāciju šajā maksājuma pieteikumā Komisijai). Tādā veidā, veicot maksājumus saskaņā ar dalītās pārvaldības principu, netiks pārkāpts KNR 63. panta 9. punktā ietvertais aizliegums divreiz deklarēt Komisijai izdevumus. — Tāpēc atbalsta saņēmējam vispirms ir jādeklarē visi attiecināmie izdevumi VI atbilstīgi dotācijas nosacījumiem. — VI informē atbalsta saņēmēju, kad izdevumi ir iekļauti maksājuma pieteikumā Komisijai saskaņā ar dalīto pārvaldību. Tas attiecas uz visiem maksājuma pieteikumiem, kas iesniegti saskaņā ar KNR 91. pantu: attiecībā uz ERAF programmām dalībvalsts iesniedz ne vairāk kā sešus maksājuma pieteikumus par katru programmu, fondu un grāmatvedības gadu. Katru gadu laikposmos starp šādiem datumiem jebkurā brīdī var iesniegt vienu maksājuma pieteikumu: 28. februāris, 31. maijs, 31. jūlijs, 31. oktobris, 30. novembris un 31. decembris. — VI adresētās atbalsta saņēmēja deklarācijas kopija (kopā ar VI informācijas kopiju atbalsta saņēmējam, kas apliecina, ka izdevumi ir iekļauti maksājuma pieteikumā Komisijai) tiek pievienota kā apliecināošs dokuments maksājuma pieteikumam, kuru e-dotāciju platformā ievietojis atbalsta saņēmējs. — Nekādā gadījumā izmaksas nedrīkst vispirms iekļaut maksājuma pieteikumā tieši pārvaldītās dotācijas ietvaros, jo tādējādi tās nebūtu attiecināmas dalītās pārvaldības ietvaros. — Attiecībā uz VI iesniegto maksājuma pieteikumu Komisijai ERAF ieguldījums atbilst noteikumiem par līdzfinansēšanas likmēm un maksimālo atbalstu no fondiem katrai no KNR 112. pantā noteiktajām prioritātēm (līdzfinansējums prioritāšu līmenī). Ieguldījums no tieši pārvaldītās programmas netiek ieskaitīts šajā līdzfinansēšanas likmē un ir jāuzrāda kā valsts (publiskais) ieguldījums. — Jāatzīmē, ka maksājumu pieteikumi saskaņā ar dalītās pārvaldības principu tiek iesniegti prioritāšu līmenī, nevis par katru darbību. VI vajadzētu katrā maksājuma pieteikumā norādīt summas, kas saistītas ar sinerģijas projektiem katras prioritātes ietvaros.

	— Tiklīdz VI ir iekļāvusi izdevumus maksājuma pieteikumā Komisijai, atbalsta saņēmējs / koordinators augšupielādē e-dotāciju platformā VI iesniegtās deklarācijas kopiju (kopā ar VI informācijas kopiju atbalsta saņēmējam, kurā apstiprināts, ka izdevumi ir iekļauti maksājuma pieteikumā Komisijai) un sniedz informāciju par VI piemēroto / piemērojamo līdzfinansēšanas likmi darbības līmenī un prioritārā virziena līmenī, un vienlaikus ievada visu informāciju par darbības īstenošanu, kā prasīts tieši pārvaldītu programmu nosacījumos (izmantojot Finansējuma un iepirkumu portālu ES dotāciju elektroniskai pārvaldībai). — Tas nozīmē, ka atbalsta saņēmējam tiešās pārvaldības ietvaros nevarēs samaksāt, kamēr šī deklarācijas kopija nebūs iesniegta VI, proti, būs jāgaida ne ilgāk kā 2 mēnešus. — Abu piešķirēju iestāžu rīcībā vajadzētu būt pietiekamai informācijai un pierādījumiem par citu esošo vai plānoto ES finansējumu, lai izvairītos no dubultas finansēšanas visā sinerģijas darbības dzīves ciklā. Kamēr ieguldījumiem ir noteikta maksimālā summa, pamatojoties uz saskaņotu attiecināmo izmaksu procentuālo daļu, kopējais apvienotais ES atbalsts nepārsniegs kopējās izmaksas. — Tiek pārbaudīta atbildība par valsts atbalsta noteikumu ievērošanas nodrošināšanu. — Šīs pieejas īstenošanai programmas iestādēm, uz ko attiecas dalītā pārvaldība, nav jāveic nekādi papildu pasākumi, izņemot atbalsta saņēmēja informēšanu par datumu, kad relevantie izdevumi tiks deklarēti Komisijai. <i>Uzraudzība</i> — Attiecībā uz kumulatīvo finansējumu ERAF pārskatu sniegšanas vajadzībām atkāpes no noteikumiem nav paredzētas. Ir jāaizpilda KNR VII pielikumā dotā veidlapa un jāņem vērā ERAF ieguldījumi. — Maksājuma pieteikumu vajadzībām saskaņā ar KNR XXIII pielikumu ERAF ieguldījumus klasificē kā ES finansējumu. Turpretim ieguldījumi no tieši pārvaldītajiem instrumentiem ir jāuzrāda publiskajā (valsts) cilnē. — VI un tiešās pārvaldības piešķirēja iestāde nosaka ziņošanas un maksājumu termiņus saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, lai varētu piemērot iepriekš aprakstīto secīgo pieeju (t. i., vispirms deklarācija VI (un tad VI iesniedz Komisijai), pēc tam kopija tieši pārvaldītajam instrumentam). — Atbalsta saņēmējiem ir jāievēro visu iesaistīto instrumentu/fondu īstenošanas, uzraudzības un kontroles noteikumi. Ja tieši pārvaldītās programmas/fonda piešķirēja iestāde pieprasa finanšu pārskatu apliecinājumu (CFS) tieši pārvaldītajā dotācijā, CFS revidents var paļauties arī uz revīzijas apliecinājumiem par dalītās pārvaldības izdevumiem (ciktāl tie attiecas uz tām pašām izmaksām un identiskiem attiecināmības nosacījumiem). — Projekti var saņemt priekšfinansējumu vai avansa maksājumus saskaņā ar piemērojamajām tiesību normām un iepriekš saskaņoto finansējuma likmi.
--	--

Kā šajā kontekstā piemēro ES valsts atbalsta noteikumus?

Uz ERAF finansēto projekta daļu attiecas ES valsts atbalsta noteikumi. Ir arī jāpārbauda un pareizi jāpiemēro publiskā finansējuma kumulācijas noteikumi, kas izklāstīti ES valsts atbalsta noteikumos, ar kuriem nosaka projektam/aktivitātei iespējamo kopējo publisko finansējumu.

Vai kumulatīvā finansējuma gadījumā valsts finansēšanas struktūrai vai atbalsta saņēmējiem joprojām ir jāiemaksā daļa no finansējuma?

Tas ir atkarīgs no finansējuma likmēm, kas abiem finansējuma avotiem noteiktas projekta līmenī. ERAF gadījumā piemēro valsts atbalsta noteikumus un nosaka maksimālo pieļaujamo finansējuma likmi darbības līmenī. Lai pārliecinātos, ka ir ievērotas maksimāli pieļaujamās finansējuma likmes, ir jāņem vērā viss publiskais finansējums projekta līmenī, arī atbalsts, kas saņemts, piemēram, no ERAF un AE un jebkāda veidā.

4. Eiropas partnerības

ERAF kā valsts ieguldījums līdzfinansētās un institucionalizētās Eiropas partnerībās

“Eiropas partnerība” ir iniciatīva, kurā ES un privātie un/vai publiskie partneri (piem., nozare, valsts struktūras vai fondi) apņemas kopīgi atbalstīt pētniecības un inovācijas aktivitāšu programmas izstrādi un īstenošanu. Katras Eiropas partnerības pamatā ir stratēģiskā pētniecības un inovāciju programma, kas visiem partneriem ir kopīga un ko visi apņemas īstenot. Šis ilgtermiņa redzējums tiek pārvērsts konkrētās aktivitātēs, izmantojot gada darba programmas. Eiropas partnerībās ir jānorāda to konkrētie mērķi un mērķrādītāji, kā arī atbilstošo galveno darbības rādītāju kopums.

Saskaņā ar KNR 73. panta 4. punktu VI var nolemt tieši no ERAF sniegt atbalstu darbībām, kas atlasītas saskaņā ar AE līdzfinansētu programmu (piem., līdzfinansēta vai institucionalizēta Eiropas partnerība).

AE regulas 15. panta 3. punktā ir noteikts, ka ERAF programmu finanšu ieguldījumus⁽¹⁵⁾ var uzskatīt par iesaistītās dalībvalsts ieguldījumu līdzfinansētā vai institucionalizētā Eiropas partnerībā, ja ir izpildīti KNR noteikumi. Struktūras, kas īsteno AE līdzfinansētas programmas, ir jāidentificē kā relevantās ERAF programmas starpniekstruktūras (KNR 71. panta 5. punkts). Tādējādi ir vieglāk koordinēt un sinhronizēt AE, relevanto ERAF programmu un valsts atbalstu. ERAF programmas var (daļēji) segt valsts ieguldījumu dalībai šādās Eiropas partnerībās. Lēmums par ieguldījumu partnerībā ir jāpieņem atlases procesā, kas atbilst kohēzijas politikas noteikumiem.

Turklāt, līdzīgi kā izcilības zīmogam, VI var sniegt šādu ieguldījumu tieši (bez konkursa uzaicinājuma un atsevišķas atlases procedūras) darbībām, kas ir atlasītas saskaņā ar programmu, kuru AE līdzfinansē saskaņā ar KNR 73. panta 4. punktu. Tomēr, tāpat kā izcilības zīmoga gadījumā, VI joprojām būtu jāveic vienkāršotais novērtējums, pārbaudot, vai šie projekti atbilst KNR 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā izklāstītajām prasībām. Šādām darbībām ir i) jāatbilst programmai, arī relevantajām programmas pamatā esošajām stratēģijām, un jāsniedz rezultatīvs ieguldījums programmas konkrēto mērķu sasniegšanā, ii) jāatbilst veicinošā nosacījuma piemērošanas jomai un atbilstošajām stratēģijām un plānošanas dokumentiem, kas izveidoti, lai izpildītu šo veicinošo nosacījumu, un iii) jāietilpst relevantā fonda darbības jomā un jābūt attiecināmām uz intervences veidu.

VI var līdzīgi piemērot arī AE šīm darbībām noteiktās attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes.

Atbilstību valsts atbalsta noteikumiem var nodrošināt, ievērojot VGAR 25.c pantā noteiktos saderības nosacījumus, kas piedāvā iespējas piemērot programmas “Apvārsnis Eiropa” attiecināmās izmaksas un finansējuma likmes programmas “Apvārsnis” līdzfinansētā programmā atlasītiem pētniecības un izstrādes projektiem, kuri atbilst minētajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

ERAF programmas ieguldījumiem Eiropas partnerībās ir jāatbilst KNR 63. panta 9. punktā paredzētajiem noteikumiem par izdevumu dubultas deklarēšanas aizliegumu. Nedrīkst vienas un tās pašas izmaksas deklarēt Komisijai divreiz. AE regulas 15. panta 3. punkta īstenošanas kontekstā ir svarīgi divi Eiropas partnerību veidi.

⁽¹⁵⁾ Šajā vadlīniju dokumentā galvenā uzmanība ir pievērsta sinerģijai starp AE un ERAF programmām, bet līdzīgu loģiku piemēro arī citām programmām, kas uzskaitītas 15. panta 3. punktā.

Relevantie tiesību akti	KNR	63. panta 9. punkts, 71. panta 5. punkts, 73. panta 4. punkts, 61. apsvēruma
	“Apvārsnis Eiropa”	15. panta 3. punkts
Saistītie tiesību akti	VGAR	25.c un 25.d pants (valsts atbalsts)

Politikas apsvērumi / iespējamie ieguvumi

ES prioritāšu īstenošanai izveido Eiropas partnerības. Sadarbojoties gan ar publisko, gan privāto sektoru, tās ļauj risināt globālas problēmas, kurām nepieciešama kritiskā masa un ilgtermiņa redzējums, par ko partneri vienojas un ko apņemas īstenot. Partnerības ne tikai izsludina kopīgus uzaicinājumus, bet arī veic dažādas papildu aktivitātes nolūkā atbalstīt pētniecības un inovācijas rezultātu ieviešanu sabiedrībā, tirgū un normatīvajos aktos.

Eiropas partnerības ir galvenais sinerģijas virzītājspēks, jo tās ļauj apvienot un koordinēt dažādos ES un valstu instrumentos, programmās un fondos pieejamo resursu izmantošanu. Tās arī palīdz stiprināt EPT, stimulējot pārrobežu sadarbību, saskaņojot pētniecības un inovācijas plānus, uzlabojot prasmes un palielinot Eiropas uzņēmumu absorbcijas spēju. Eiropas partnerības ar dalībvalstu līdzdalību konkrētais mērķis ir panākt valsts pētniecības programmu zinātnisku, vadības un finansiālu integrāciju attiecīgajā jomā. Dalībvalstu, kas piedalās paplašināšanas pasākumos, dalība ES pētniecības un inovācijas partnerībās pagātnē bija ierobežota, jo trūka pieredzes vai pieejamā finansējuma transnacionālai sadarbībai. Eiropas partnerību mērķis ir ES prioritāšu risināšana, tāpēc ir svarīgi stiprināt nepietiekami pārstāvēto valstu līdzdalību, uzlabot papildināmību visā ES un dalīties ar izrietošajiem ieguvumiem. Tas ir īpaši svarīgi, jo dažas AE prioritātes tiek risinātas tikai Eiropas partnerību ietvaros. Tas nozīmē, ka dalībvalstīm ir jāpiedalās, lai to struktūras varētu piedalīties uzaicinājumos un citās partnerību uzsāktajās aktivitātēs.

Atļaujot ERAF programmu ieguldījumus atzīt par valstu ieguldījumiem AE partnerībās, tiek radīts nozīmīgs stimuls transnacionālai sadarbībai. Tādējādi arī tiek palielināta dažādu ES fondu pētniecības un inovācijas investīciju ietekme, saskaņojot investīcijas ar kopējām ES prioritātēm.

Jaunie noteikumi atvieglo ERAF un AE līdzekļu apvienošanu līdzfinansētajās programmas “Apvārsnis” partnerībās, tādējādi radot iespējas reģioniem sadarboties ar citām ES valstīm un reģioniem, lai risinātu saistītās specializācijas prioritātes. Galvenais ieguvums ir iespēja palielināt mazāk attīstīto reģionu un dalībvalstu līdzdalību transnacionālā sadarbībā partnerības ietvaros.

Līdzfinansējums, ko ES nodrošina, izmantojot partnerības, var radīt īpašu pievienoto vērtību, ja AE un S3 noteiktās prioritātes savstarpēji atbilst vai papildina viena otru.

Galvenie procesa posmi. Līdzfinansētas Eiropas partnerības

Sagatavošanās/plānošana	— Valstu iestādēm / ieinteresētajām personām vajadzētu uzsākt dialogu ar savām VI labu laiku pirms tam, kad tiek uzsāktas oficiālās sarunas par programmu ar Komisiju. — VI un valstu/reģionālajām ieinteresētajām personām ir jānosaka pētniecības un inovācijas prioritātes programmās atbilstīgi S3 prioritātēm, jāplāno atbilstoši kohēzijas politikas fonda pasākumi un jāuzsāk dialogs ar līdzfinansētās Eiropas partnerības koordinatoriem/kontaktpunktiem, lai izprastu, kāda veida aktivitātes un resursi ir jāplāno. — Līdzfinansētajām Eiropas partnerībām viss tiek saskaņots dotāciju nolīguma kontekstā, arī ES attiecināmo izmaksu atmaksas likme un kopējais budžets visam partnerības darbības laikam. Ikgadējā darba plānā, kas ir jāapstiprina Komisijai, tiek aprakstītas partnerības aktivitātes. Konsorcijs pats izlemj, kā sadalīt ES finansējumu, ievērojot noteikumus, kas definēti dokumentā, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi.
-------------------------	--

	— Kopējo ES ieguldījumu aprēķina procentos no kopējām attiecināmajām izmaksām. AE finansējuma likme līdzfinansētajām Eiropas partnerībām parasti ir 30 % (izņēmuma gadījumos 50 %). Konsorcijs ir pilnīga rīcības brīvība, lemjot par to, kā sadalīt ES ieguldījumu plānotajai partnerībai starp atbalsta saņēmējiem, kas ir AE dotāciju nolīguma puses, un tā rezultātā konkrētām aktivitātēm un/vai atbalsta saņēmējiem var tikt noteiktas augstākas vai zemākas finansējuma likmes. Ja ERAF programma atbilstīgi tās mērķiem nodrošina ERAF atbalstu programmai, ko līdzfinansē AE, struktūras, kuras īsteno no AE līdzfinansētās programmas izrietošās aktivitātes (piem., valsts finansēšanas struktūras), būtu jāieceļ par starpniekstruktūrām relevantajām programmām. Saskaņā ar KNR 71. panta 3. punktu vienošanās starp VI un starpniekstruktūru(-ām) ir jāreģistrē rakstiski. — ERAF programmas ieguldījums būs paredzēts konkrētam projektam, ko finansē valsts vai reģionālā līmenī, un šā ieguldījuma saņēmējs būtu šā projekta atbalsta saņēmējs (termiņš "darbība" tiek lietots kohēzijas politikas kontekstā). — Plāni ieguldīt Eiropas partnerību ietvaros atlasītajos projektos ar zināmu valsts ieguldījumu ir jāizklāsta ERAF programmā kopā ar paskaidrojumu. — ERAF programmas ieguldījumam Eiropas partnerībā ir jāietilpst piemērojamā veicinošā nosacījuma (t. i., S3) piemērošanas jomā un ir jāatbilst attiecīgajiem programmas specifiskajiem mērķiem un darbības jomai. Ieguldījumu Eiropas partnerībā var identificēt arī agrīnā stadijā, relevantajā S3, kā pasākumu sadarbības uzlabošanai prioritārās jomās ar partneriem ārpus konkrētās dalībvalsts.
Atbalsta piešķiršana	— Attiecībā uz darbībām, kas atlasītas saskaņā ar AE līdzfinansētu aktivitāšu programmu, VI var nolemt tieši piešķirt atbalstu no ERAF programmas, ja tā atbilst KNR 73. panta 4. punktā noteiktajām prasībām (attiecībā uz atbilstību programmas mērķiem, fonda darbības jomu un piemērojamajiem veicinošajiem nosacījumiem). VI var piemērot arī AE noteiktās attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes (tās nosaka dokumentā, kurā tiek noteikti atbalsta nosacījumi). — Līdzfinansētās Eiropas partnerības finanšu pārvaldība ir tāda pati kā jebkuram citam AE projektam (t. i., atbalsta saņēmēji, kas gūst labumu no dotāciju nolīguma, īsteno aktivitātes un ziņo par izmaksām Komisijai). — Uzrādītajām izmaksām ir jāatbilst AE izmaksu attiecināmības noteikumiem un konkrētajiem programmas līdzfinansējuma darbību noteikumiem, kas izklāstīti dotāciju nolīguma paraugā (piem., ir jāievēro transnacionālu projektu atlases noteikumi). Ir iespējami ieguldījumi gan natūrā, gan finansiāli, ja tie ir attiecināmi saskaņā ar kohēzijas politikas fondu un programmas "Apvārsnis Eiropa" noteikumiem. — AE attiecināmās izmaksas tiek atlīdzinātas saskaņā ar piemērojamo finansējuma likmi (tie parasti ir 30 % no kopējās konsorcija piesaistītās summas, kas var ietvert "finanšu ieguldījumus programmās, kuras līdzfinansē ERAF" saskaņā ar AE regulas 15. panta 3. punktu). — AE ieguldījums tiek pārvietots, iesaistot koordinātoru, uz valsts finansēšanas struktūru un izmantots kā papildu finansējums aktivitāšu programmai.

	— Konsorcijs, kas īsteno programmas līdzfinansētās darbības, ES ieguldījumu pārvalda autonomi un lemj (piem., savā konsorcijs nolīgumā), kā piešķirt un sadalīt līdzekļus aktivitātēm un atbalsta saņēmējiem. Programmas līdzfinansētās darbības atbalsta saņēmēji (valsts finansēšanas struktūras) ziņo VI par savām attiecināmajām izmaksām. Deklarācijas kopija tiek nosūtīta AE piešķirējai iestādei. — Ja ERAF programma veic ieguldījumu, tiek piemērots tāds pats process kā kumulatīvā finansējuma gadījumā (sk. iepriekš).
--	--

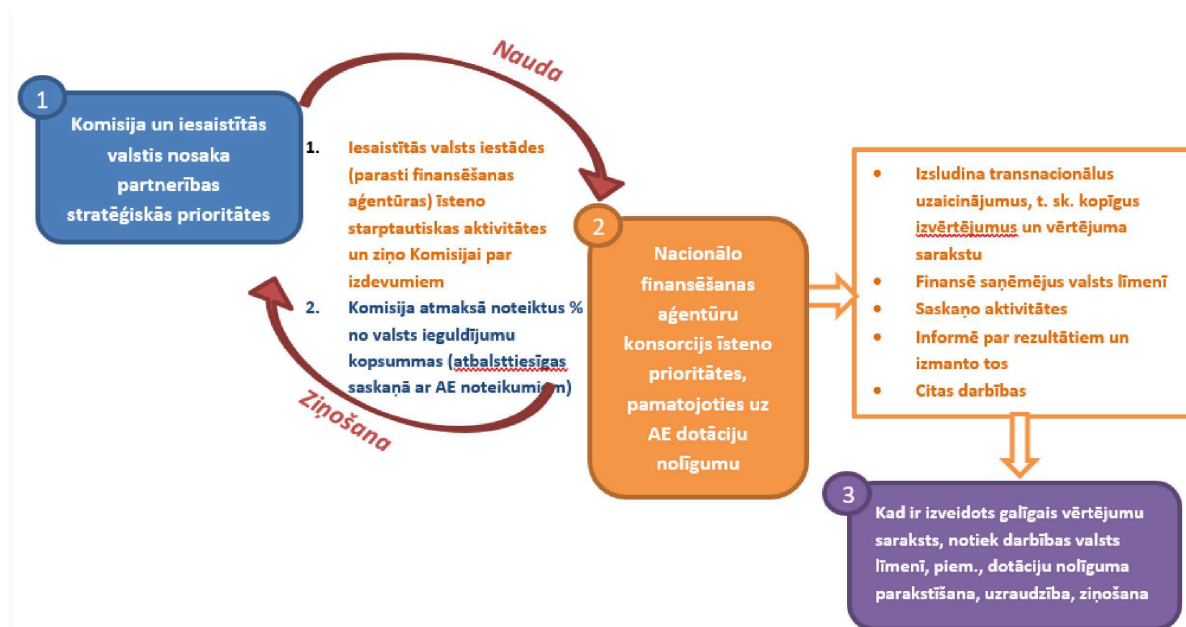

Praktisks piemērs

- Dalībvalsts vai reģions piedalās valsts finansēšanas struktūru konsorcijs līdzfinansētas Eiropas partnerības ietvaros.
- Dalībvalsts vai reģions plāno izmantot ERAF programmu, lai segtu daļu no valsts ieguldījuma līdzfinansētajā Eiropas partnerībā.
- Valsts finansēšanas struktūra (t. i., ERAF programmas starpniekstruktūra) ziņo AE, ka tā sniedz finansiālu atbalstu / finansējumu saviem atbalsta saņēmējiem 100 miljonu EUR vērtībā. Valsts finansēšanas struktūra saņem 30 % atlīdzību no AE (30 miljoni EUR).
- Atlikušos 70 miljonus EUR var līdzfinansēt no ERAF programmas (piem., ar līdzfinansējuma likmi 50 %; ir jāievēro programmas prioritātes līdzfinansējuma likme, sk. KNR 112. pantu).
- Tādējādi kopējās izmaksas 100 miljonu EUR apmērā tiktu segtas šādi: 30 miljoni EUR no AE, 35 miljoni EUR no ERAF un 35 miljoni EUR no valsts budžeta.
- Izdevumi un izmaksas būtu jādeklarē un par tiem būtu jāziņo saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem kumulatīvā finansējuma noteikumiem.

2. attēls.

Kā darbojas līdzfinansēta Eiropas partnerība?

Praktiski piemēri: transnacionāls kopīgs uzaicinājums, atbalsta saņēmēju valsts līmenī izvēlējusies valsts finansēšanas aģentūra.

Tālāk izklāstītie piemēri ir hipotētiski. Galīgo lēmumu pieņem relevantā dalībvalsts.

Katra dalībvalsts, kas iesaistīta līdzfinansētā Eiropas partnerībā, parasti finansē savus dalībniekus valsts līmenī, piemērojot savas valsts procedūras un ievērojot savus valsts noteikumus.

Raugoties no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” līdzfinansētās partnerības dotāciju nolīguma parauga perspektīvas, tas tiks uzskatīts par “trešās personas finansiālā atbalsta” saņēmēju.

No valsts viedokļa raugoties, šis valsts atbalsta saņēmējs var būt viens no tālāk minētajiem.

1. Pilnībā finansēts no ERAF līdzfinansētas programmas

- Valsts atbalsta saņēmējs ar valsts finansēšanas aģentūru paraksta **tikai vienu** valsts dotāciju nolīgumu. Tajā izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem valsts finansēšanas aģentūra izmaksās ERAF naudu.
- Valsts finansēšanas aģentūra tiek uzskatīta par starpniekstruktūru (KNR nozīmē), un tā ziņo par savām izmaksām (t. i., ERAF finansējumu, ko tā ir piešķirusi valsts atbalsta saņēmējam) gan AE piešķirējai iestādei^[1], gan tās kompetentajai VI. Pēc tam tās abas ziņo Komisijai.

2. Līdzfinansēts no ERAF un cita(-iem) valsts avota(-iem), ko pārvalda tā pati valsts finansēšanas aģentūra

- Valsts atbalsta saņēmējs paraksta **vienu** valsts dotāciju nolīgumu, kurā izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem valsts finansēšanas aģentūra izmaksās ERAF naudu. Pēc tam valsts atbalsta saņēmējs paraksta **vēl vienu** valsts dotāciju nolīgumu, kurā izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem valsts finansēšanas aģentūra izmaksās atlikušo summu no valsts avota naudas.
- Valsts finansēšanas aģentūra tiek uzskatīta par starpniekstruktūru (KNR nozīmē), un tā ziņo gan:
 - par ERAF finansējuma piešķiršanas izmaksām valsts atbalsta saņēmējam (tā ziņo kompetentajai VI);
 - gan par kopējām izmaksām^[2], kas radušās gan ERAF finansējuma, gan cita valsts finansējuma nodrošināšanai, ko valsts finansēšanas aģentūra piešķirusi valsts atbalsta saņēmējam (par to ziņo AE piešķirējai iestādei^[3]).

Abos iepriekš minētajos gadījumos valsts finansēšanas aģentūrai ir jāievēro kumulatīvā finansējuma piešķiršanas procedūra (sk. 3. sadaļu iepriekš par kumulatīvo finansējumu) un e-dotāciju platformā ir jāaugšupielādē atbalsta saņēmēja VI iesniegtās deklarācijas kopija (kopā ar VI informācijas kopiju atbalsta saņēmējam, kas apliecina, ka izdevumi ir iekļauti maksājuma pieteikumā Komisijai) kā iesniegto maksājuma pieteikumu apliecināošs dokuments.

^[1] AE līdzfinansētās Eiropas partnerības parauga dotāciju nolīguma izmaksu kategorijā “trešās personas finansiāls atbalsts”.

^[2] AE līdzfinansētās Eiropas partnerības parauga dotāciju nolīguma izmaksu kategorijā “trešās personas finansiāls atbalsts”.

^[3] AE līdzfinansētās Eiropas partnerības parauga dotāciju nolīguma izmaksu kategorijā “trešās personas finansiāls atbalsts”.

Svarīga informācija

Kā tiek īstenoti AE ieguldījumi un saistības?

Saistības un ieguldījumi līdzfinansētajās Eiropas partnerībās tiek īstenoti piecos posmos:

1. indikatīvas sākotnējās saistības,
2. vispārējas saistības, parakstot dotāciju nolīgumu,
3. gada saistības, definējot gada darba programmu (piem., definējot budžeta ieguldījumu uzaicinājumā),
4. galīgās saistības, piekrītot vērtējuma/atlases sarakstam un parakstot dotāciju nolīgumus,
5. ieguldījums (t. i., finansējuma izmaksa).

Ja partnerība kļūst par starpniekstruktūru ERAF programmā saskaņā ar KNR 71. panta 5. punktu, rakstiskās vienošanās (partnerības) dokumentā starp VI un šo starpniekstruktūru ir skaidri jānorāda katras puses pienākumi attiecībā uz to uzdevumu izpildi, ko VI ir deleģējusi šai starpniekstruktūrai.

Galvenie procesa posmi. Institucionalizētas Eiropas partnerības (LESD 185. un 187. pants)

Sagatavošanās/plānošana	— Ieguldījumi un aktivitātes ir noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumā (LESD 185. pants) vai Padomes regulā (LESD 187. pants). ES ieguldījumam ir jābūt vismaz tādam pašam kā trešās valsts partnera ieguldījumam. — Ja ERAF programma saskaņā ar tās mērķiem sniedz atbalstu partnerībai, ko līdzfinansē arī AE, relevantās programmas VI izraugās kopuzņēmumu (LESD 187. pants) vai decentralizētu īstenošanas struktūru (LESD 185. pants) ⁽¹⁶⁾ kā starpniekstruktūru saskaņā ar KNR 71. panta 5. punktu. Saskaņā ar KNR 71. panta 3. punktu vienošanās starp VI un starpniekstruktūru(-ām) ir jāreģistrē rakstiski. — Ieguldījums no ERAF programmas tiek veikts konkrētam projektam. Šāda ERAF ieguldījuma saņēmējs ir projekta atbalsta saņēmējs (projekts kohēzijas politikas kontekstā tiek saukts par darbību). — Ieguldījums institucionalizētā Eiropas partnerībā būtu jāizklāsta kopā ar pamatojumu sadaļā par programmas sinerģijām un papildināmību. — Ieguldījumam institucionalizētā Eiropas partnerībā ir jāatbilst piemērojamā veicinošā nosacījuma kritērijiem (t. i., S3), kā arī attiecīgajam programmas mērķim un darbības jomai saskaņā ar KNR 73. panta 4. punktu. Ieguldījumu institucionalizētā Eiropas partnerībā var identificēt arī agrīnā stadijā, relevantajā S3, kā pasākumu sadarbības uzlabošanai prioritārajās jomās ar partneriem ārpus konkrētās dalībvalsts. Rakstiskās vienošanās dokumentā starp VI un starpniekstruktūru (partnerība) skaidri nosaka atbildību par šo uzdevumu veikšanu.
-------------------------	--

⁽¹⁶⁾ AE ir tikai viena LESD 185. panta iniciatīva: Eiropas metroloģijas partnerība, kuru vada EURAMET.

Atbalsta piešķiršana	— VI var nolemt tieši piešķirt atbalstu no ERAF programmas, ja tas atbilst KNR 73. panta 4. punktā noteiktajām prasībām. VI var piemērot arī AE noteiktās attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes (nosaka dokumentā, kurā tiek noteikti atbalsta nosacījumi). — Finansējums, ko iesaistītās valstis nodrošina savām valsts struktūrām kopuzņēmumu projektos, tiek uzskatīts par finansiālu ieguldījumu kopuzņēmumā. Saskaņā ar relevantajiem noteikumiem par iesaistīto valstu ieguldījumu pārvaldību ⁽¹⁷⁾ iesaistītajām valstīm līdz katra gada 31. janvārim ir jāziņo valdei par indikatīvajiem finanšu ieguldījumiem, kas veicami attiecīgajā finanšu gadā. To darot, iesaistītajām valstīm būtu jānorāda, kāda daļa no šiem ieguldījumiem nāk no kohēzijas politikas fondiem. — Ja finanšu ieguldījumi tiek pārvaldīti centralizēti (ja atbalsta saņēmējs paraksta vienotu dotāciju nolīgumu ar kopuzņēmumu, kas īsteno ES un valstu ieguldījumus), ERAF programmas resursi tiek izmaksāti īstenošanas struktūrai pēc tam, kad ir atlasīti priekšlikumi un identificēti valsts/reģionālie ieguldījumi. Šajā gadījumā spēkā ir tikai AE noteikumi — gan uzaicinājuma vērtēšanas un atlases, gan izmaksas posmos. — Ja maksājumi tiek koordinēti, valsts iestāde nepārskaita līdzekļus īstenošanas struktūrai, bet atmaksā tos atbalsta saņēmējiem tieši, pamatojoties uz valsts dotāciju nolīgumu. Valsts vai ERAF finansējuma noteikumi attiecas uz visu valsts ieguldījumu. Tomēr uz uzaicinājumu, vērtēšanu un atlasīti attiecas tikai AE noteikumi. Neatkarīgi no ieguldījuma īstenošanas veida viena un tā paša uzaicinājuma ietvaros darbības var tikt finansētas no ERAF līdzekļiem kopā ar AE vai programmas “Digitālā Eiropa” līdzekļiem.
----------------------	---

Galvenie procesa posmi. Piemēro gan līdzfinansētām, gan institucionalizētām Eiropas partnerībām (LESD 185. vai 187. pants)

Sagatavošanās/plānošana	— Jaunās Eiropas partnerības tiek identificētas AE stratēģiskās plānošanas un ar to saistītā stratēģiskās koordinācijas procesā. Dalībvalstis ir pilnībā iesaistītas atbilstīgi pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” īpašās programmas 6. panta 5. punktam.
Īstenošana, uzraudzība un kontrole	— Partnerībām ir jāizveido uzraudzības sistēma atbilstīgi AE regulas 45. pantā, III pielikumā un V pielikumā noteiktajām prasībām. Šie dati būtu jāievada tajā pašā datu bāzē, kurā ir iekļauti citi AE komponenti. Tādējādi apkopotie dati, kas saistīti ar priekšlikumiem un projektiem, kuri tiek finansēti saskaņā ar Eiropas partnerībām, būs pieejami, izmantojot eCORDA un programmas “Apvārsnis” infopaneli. Papildus galvenajiem AE ietekmes ceļiem ir izstrādāts kopīgu rādītāju kopums Eiropas partnerībām, lai uzraudzītu to darbību atbilstoši juridiskajā pamatā noteiktajiem kritērijiem (piem., papildināmība, atvērtība un sinerģijas). Uzraudzībai būtu jāļauj laika gaitā novērtēt sasniegumus un virzību uz ietekmi, kā arī noteikt iespējamo nepieciešamību īstenot korektīvus pasākumus. Šīs uzraudzības rezultāti tiks izmantoti visu Eiropas partnerību un AE izvērtēšanas ciklu divgadu uzraudzībā. — Saskaņā ar KNR 72. panta 1. punktu VI vāc datus par darbībām, arī partnerību atlasītajiem atbalsta projektiem.

⁽¹⁷⁾ Padomes Regulas (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, 12. pants.

Svarīga informācija

Cik lielu daļu no valsts ieguldījumiem var segt ERAF programma?

Ieguldījums no ERAF programmas var segt valsts ieguldījumus saskaņā ar noteikumiem par līdzfinansējumu un maksimālo atbalsta summu no fondiem katrā KNR 112. pantā un Finanšu regulas 190. pantā noteiktajai prioritātei, ar nosacījumu, ka ir izpildītas KNR 63. panta 9. punktā izklāstītās prasības.

VGAR 25.c pantā ir paredzēti valsts atbalsta saderības nosacījumi, lai varētu piemērot AE attiecināmās izmaksas un finansējuma likmes pētniecības un attīstības projektiem, kas atbalstīti Eiropas partnerības ietvaros.

Vai ERAF programma var segt visus valsts ieguldījumus projektā, ņemot vērā to, ka mēs plānojam valsts līdzfinansējumu atbilstoši prioritātei, nevis projektam?

Jā. Ieguldījumu nodrošina relevantā programma, uz kuru attiecas līdzfinansēšanas noteikumi. Tomēr, tā kā līdzfinansējums ir noteikts prioritāšu līmenī, nevis darbības līmenī, no ES budžeta var segt visus valsts ieguldījumus konkrētai darbībai.

Vai ERAF programmas var izmantot ieguldījumam “natūrā”, nevis projektu finansēšanai?

ERAF programmas var izmantot, lai segtu to dalībvalstu ieguldījumus, kuras piedalās Eiropas partnerībā. Nav svarīgi, vai šādi ieguldījumi ir finansiāli vai natūrā. Iesaistītās dalībvalstis neveic ieguldījumus natūrā institucionalizētām Eiropas partnerībām.

Kā ERAF programmas VI var nodrošināt, ka līdzfinansēta darbība sekmē programmā noteikto rādītāju sasniegšanu?

Eiropas partnerību atlasītos projektus var atbalstīt, ja tie atbilst KNR 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Tāpēc tiem ir jāveicina programmas rādītāju sasniegšana.

Vai līdzekļus var izmantot citiem mērķiem, ja tie nav iztērēti partnerības projektu finansēšanai?

Šie ieguldījumi tiks novirzīti identificētiem projektiem pēc tam, kad tos būs izvērtējusi un atlasījusi Eiropas partnerības valde. Tāpēc tos nebūs iespējams atgriezt.

Kā šajā kontekstā piemēro ES valsts atbalsta noteikumus?

Valsts atbalsta noteikumus piemēro, ja no dalībvalsts resursiem, to vidū ERAF, piešķirtā publiskā finansējuma atbalsta saņēmējs ir uzņēmums (un ja ir izpildīti visi pārējie LESD 107. panta 1. punktā minētie kumulatīvie nosacījumi valsts atbalsta piešķiršanai). Saskaņā ar VGAR 25.c pantā izklāstītajiem nosacījumiem līdzfinansētie pētniecības un izstrādes projekti var gūt labumu no AE attiecināmajām izmaksām un finansējuma likmēm. Tas attiecas arī uz uzaicinājumiem, ko izsludinājušas partnerības, pamatojoties uz LESD 185. vai 187. pantu, un uzaicinājumiem, kas izsludināti saskaņā ar programmas līdzfinansējuma darbībām. Projektiem ir jābūt transnacionāliem (kurus īsteno vismaz trīs dalībvalstis vai alternatīvi divas dalībvalstis un vismaz viena asociētā valsts), un tiem ir jābūt atlasītiem tādos centralizēti organizētos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, uz kuriem attiecas AE finansēšanas noteikumi (VGAR 25.c panta 3. punkts par attiecināmo izmaksu kategorijām, maksimālajām summām un aprēķina metodēm). Ja ir izpildīti visi VGAR noteiktie piemērojamie nosacījumi, iestādei, kura piešķir atbalstu, nav jāveic atsevišķs valsts atbalsta novērtējums, kā arī nav jāziņo Komisijai par šo atbalstu. Ja uz finansējumu attiecas valsts atbalsta noteikumi un tas neatbilst visiem VGAR 25.c pantā izklāstītajiem nosacījumiem, šiem projektiem nepiemēro vienkāršotu režīmu atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem.

Kādas ir veto tiesības institucionalizētajās Eiropas partnerībās?

Saskaņā ar AE regulas 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu vienas iesaistītās dalībvalsts ieguldījumi ir jāizmanto, lai finansētu šajā iesaistītajā dalībvalstī reģistrētu struktūru līdzdalību. Tāpēc iesaistītās dalībvalstis joprojām kontrolē savus valsts ieguldījumus, jo tām ir veto tiesības attiecībā uz valsts līdzekļu piešķiršanu konkrētam atbalsta saņēmējam (izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ), neietekmējot priekšlikuma tiesības saņemt ES finansējumu.

Vai ERAF programmas var atbalstīt biedra naudu / dalības maksu segšanu citās ES struktūrās vai tīklos (piem., EIT partnerībās)?

ERAF līdzfinansētai darbībai ir jāiekļaujas ERAF regulas piemērošanas jomā. Saskaņā ar ERAF regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunktu ERAF ir atļauts atbalstīt tīklošanu, sadarbību un pieredzes apmaiņu un aktivitātes, kurās iesaistītas inovāciju kopas (to vidū tās, kas apvieno uzņēmumus, pētniecības organizācijas un valsts iestādes). Šādu sadarbību var veicināt, iesaistot starptautisku organizāciju.

Saskaņā ar KNR 63. panta 4. punktu visu darbību vai tās daļu var īstenot ārpus dalībvalsts, arī ārpus ES, ja šī darbība veicina programmas mērķu sasniegšanu.

Līdz ar to starptautisko organizāciju biedra naudas neatbilst iepriekš minētajiem nosacījumiem un saistībā ar tām nav tiesības saņemt ERAF atbalstu, jo starptautisko organizāciju izvirzītie mērķi parasti ir pārāk plaši, lai atbilstu konkrētai darbībai, ar kuru tiek īstenoti finansēšanas programmas mērķi.

Turpretim dalības maksas parasti atbilst konkrētākām un īpašām aktivitātēm un tāpēc saistībā ar tām var pretendēt uz ERAF atbalstu, ja tās atbilst konkrētai starptautiskas organizācijas darbībai, kas ietilpst ERAF regulas piemērošanas jomā un sniedz pienesumu finansējuma programmas mērķa(-u) sasniegšanā.

5. Apvienotais finansējums (*Teaming*)

Ir svarīgi optimizēt un maksimāli palielināt ieguvumus, ko pētniecība un inovācijas var sniegt sabiedrībai, videi un ekonomikai kopumā, kā arī to pienesumu ES mērķu sasniegšanā. Tāpēc ES finansējumam ir jābūt saskaņotam un ir jāizmanto iespējamās sinerģijas. Tas jo īpaši attiecas uz komandsadarbības instrumenta *Teaming* darbību, kas atbalsta izcilības centra izveidi vai modernizāciju valstī, kura piedalās paplašināšanās pasākumos, proti, veidojot komandsadarbību ar vadošo pētniecības iestādi (progresīvo partneri) citā valstī. Tam ir nepieciešams papildu finansējums no valsts, reģionāla, ES vai privāta avota. Tādēļ šāda darbība AE darba programmā ir apzīmēta kā "sinerģijas" darbība. Paredzams, ka *Teaming* darbības kļūs par ietekmīgu un jēgpilnu tiltu, jo īpaši starp S3 un izcilību pētniecības un inovācijas jomā, tādējādi stiprinot EPT.

Saistītie tiesību akti	VGAR 25.d pants (valsts atbalsts)
------------------------	-----------------------------------

Galvenie procesa posmi

Sagatavošanās/plānošana	AE darba programmā <i>Teaming</i> darbības ir apzīmētas kā "sinerģijas" darbības. Kohēzijas politikas programmas var nodrošināt papildu finansējumu <i>Teaming</i> projektam, lai segtu tādu attiecināmo izmaksu kopumu, kas ir nošķirtas no AE segtajām izmaksām, ja ir izpildītas KNR 73. panta 4. punktā izklāstītās prasības.
Atbalsta piešķiršana	Tiek izsludināti divi atsevišķi uzaicinājumi (ERAF un AE). AE priekšlikumā ir jāiekļauj skaidrs apraksts par papildinošo projektu, ko atbalsta ERAF vai citi finansējuma avoti. Attiecīgā gadījumā šajā aprakstā būtu jāiekļauj izmaksu kategorijas, tehniskās infrastruktūras specifikācijas, provizorisks ēku un iekārtu plānojums, izmaksu un ieguvumu analīze utt. Šo aprakstu izvērtēs arī neatkarīgi eksperti saskaņā ar AE noteikumiem un atlases kritērijiem.

Īstenošana	ERAF programma atbalsta pētniecības un inovācijas projektus, kas papildina AE, lai gan ar atšķirīgu attiecināmo izmaksu kopumu. Grozītajā VGAR 25.d pantā ir definēti saderības nosacījumi, kuriem ir jābūt izpildītiem, lai varētu piešķirt valsts atbalstu (arī no ERAF resursiem) līdzfinansētiem pētniecības un inovācijas projektiem, kas papildina <i>Teaming</i> darbības (šādos gadījumos piemēro AE attiecināmās izmaksas un finansējuma likmes). Turklāt saskaņā ar grozīto VGAR 25.d pantu ar publisku investīciju atbalstu ir atļauts segt pat 70 % no tādām investīcijām infrastruktūrā, kas veiktas <i>Teaming</i> darbības ietvaros (arī ievērojot noteiktus nosacījumus). Tiek veikts projekta priekšlikuma vienots izvērtējums, kas aptver abas projekta daļas (t. i., AE daļu un daļu, kas attiecas uz izvēlētu papildu finansējuma avotu, piem., kohēzijas politikas programmu). Tas ir nepieciešams, lai varētu piemērot grozīto VGAR 25.d pantu, saskaņā ar kuru papildu finansējuma avota pārvaldītājiem ir atļauts attiecīgajai darbībai piemērot AE noteiktās attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes.
-------------------	--

6. Augšupēja un lejupēja sinerģija

Augšupējā/lejupēja sinerģija rodas, ja ES atbalsts nodrošina (galvenokārt ar AE un ERAF programmām) saskaņotu un viennērīgu sistēmu visos pētniecības un inovācijas procesa posmos (no spēju veidošanas un fundamentālajiem pētījumiem līdz komercializācijai un inovatīvu risinājumu ieviešanai privātos uzņēmumos). Šādas sinerģijas sniedz īpašu pievienoto vērtību, ja tās rodas jomās, kas saistītas ar galvenajiem ES politikas mērķiem un piedāvā iespēju veikt būtiskus uzlabojumus ekonomikā plašākā mērogā.

Šādu sinerģiju attīstībai ir nepieciešama cieša sadarbība starp relevantajiem dalībniekiem, jo īpaši ES un valstu iestādēm, kas iesaistītas AE un ERAF atbalsta plānošanā un īstenošanā.

Piemēram, AE misijas ⁽¹⁸⁾ nodrošina jaunus veidus misijās identificēto problēmu risināšanai un transformatīvus risinājumus, kas var palīdzēt paātrināt labāko pieejamo tehnoloģiju ieviešanu. Praktiski piemēri iespējamām piecu ES misiju sinerģijām ar ERAF ir izklāstīti šā dokumenta pielikumā.

Lai veicinātu šo izplatību, jaunā programmas “Apvārsnis” izplatīšanas un izmantošanas stratēģija veicinās integrētu pieeju, veidojot un uzturot misiju rezultātu portfeljus un apvienojot tos ar integrētu pakalpojumu ekosistēmu (piem., platforma *Horizon Results* (“Apvāršņa” rezultāti) un pakete *Horizon Results Booster* (“Apvāršņa” rezultātu atbalsts)) un iniciatīvām (piem., pasākumiem un darbsemināriem). Tādējādi valsts un reģionālo investoru un politikas veidotāju uzmanība tiks pievērsta nepārprotamam pētniecības un inovācijas rezultātu kopumam. Jaunajā programmas “Apvārsnis” izplatīšanas un izmantošanas stratēģijā ir uzsvērtas arī AE darba programmas tēmas, lai uzaicinājuma pieteikuma iesniedzēji apsvērtu to, vai viņi var izmantot iespējamās sinerģijas ar citām ES programmām.

Pieņemot lēmumu par to, kā piemērot AE pētniecības un inovācijas rezultātus, izmantojot *Interreg* programmas (kā papildu veidu, kā palielināt reģionu piekļuvi kvalitatīviem pētniecības un inovācijas rezultātiem), tiks ņemta vērā pieredze, kas gūta ceturtajā *Interreg* Centrāleiropas uzaicinājumā izmantot esošo projektu rezultātus saskaņā ar programmu “Apvārsnis 2020” (un citām ES programmām). Turpmākiem centieniem šajā virzienā pienasumu sniegs zināšanas un pieredze, kas iegūta partneru piemeklēšanas iniciatīvās (piem., jaunais programma “Apvārsnis” un *Interreg* sinerģiju kartēšanas rīks, kas apvieno tematisko un reģionālo informāciju, lai identificētu iespējamās sinerģijas starp šīm divām finansējuma plūsmām).

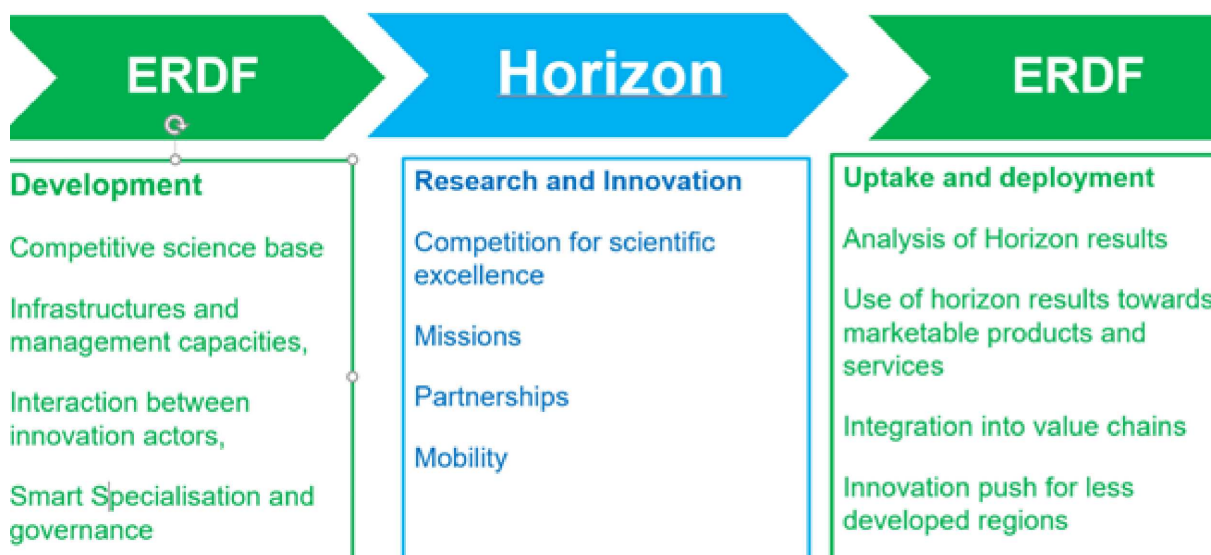
Šīs pieejas un risinājumi var arī palīdzēt valsts pārvaldes iestādēm attīstīt jaunas spējas un sniegt jaunus pakalpojumus. Tas ir īpaši svarīgi mazāk attīstītiem un perifēriem reģioniem, kuri mazākā apjomā spēj absorbēt jaunas tehnoloģijas un pārvaldīt sistēmiskas pārmaiņas.

⁽¹⁸⁾ Sīkāku informāciju par ES misijām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” sk. vietnē https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe_en#what.

Tāpēc daudzi no šiem reģioniem var paplašināt demonstrējumus, inovāciju un tehnoloģiju nodošanas pasākumus, izmantojot kohēzijas politikas resursus, lai palīdzētu sasniegt programmas mērķus. Reģioni, kas ir identificējuši prioritātes stratēģijās, kuras saistītas ar konkrētu misijas jomu, var attīstīt sinerģijas ar šo misiju⁽¹⁹⁾, lai atbalstītu jaunu pieeju transformatīvo ceļu attīstībai izstrādā un/vai leņupēju ieviešanu. Piemēram, AE misijas var nodrošināt virzieniskumu; veicināt reģionālo attīstību; sekmēt starpdisciplināru un daudzlīmeņu pārvaldību; iesaistīt plašu sabiedrību un vietējā/reģionālā līmeņa ieinteresētās personas; publiskot kohēzijas politikas investīciju un piekļuvi jauniem tīkliem, politikas mācību platformām un finansēšanas instrumentiem.

Reģioniem ir svarīga loma ūdeņraža ekonomikas uzsākšanā, jo īpaši Ūdeņraža ielejās⁽²⁰⁾. Tie nodrošina ūdeņraža ražošanu, transportēšanu, uzglabāšanu un izmantošanu reģionālā vai vietējā līmenī, un tie ir būtiski *REPowerEU* mērķu sasniegšanai⁽²¹⁾. Tīra ūdeņraža kopuzņēmumam ir ilggadīga pieredze, atbalstot Ūdeņraža ieleju izveidi ES. Šīs veiksmīgās koncepcijas tālākai ieviešanai visās dalībvalstīs būs nepieciešama ievērojama resursu apvienošana.

Piemēram, atjaunīgajam ūdeņradim būs izšķiroša nozīme, lai aizstātu dabasgāzi, ogles un naftu grūti dekarbonizējamās nozarēs un transportā. *REPowerEU* nosaka mērķrādītāju līdz 2030. gadam panākt, ka iekšzemē tiek saražoti 10 miljoni tonnu atjaunīgā ūdeņraža un 10 miljoni tonnu atjaunīgā ūdeņraža tiek importēti. Reģioniem ir svarīga loma ūdeņraža ekonomikas uzsākšanā ES, jo īpaši Ūdeņraža ielejās. Ūdeņraža ielejas nodrošina ūdeņraža ražošanu, transportēšanu, uzglabāšanu un izmantošanu reģionālā vai vietējā līmenī, un tās ir būtiskas *REPowerEU* mērķu sasniegšanas kontekstā. Tīra ūdeņraža kopuzņēmumam un tā priekšgājējiem ir ilggadīga pieredze, atbalstot Ūdeņraža ieleju izveidi ES. Pašlaik ES ir 23 Ūdeņraža ielejas desmit dalībvalstīs. Šīs veiksmīgās koncepcijas tālākai ieviešanai visās dalībvalstīs būs nepieciešama ievērojama resursu apvienošana.

⁽¹⁹⁾ ES misijas ir jaunums pētniecības un inovācijas programmā “Apvārsnis Eiropa” 2021.–2027. gadam. ES misijas ir Komisijas koordinēti centieni apvienot nepieciešamos resursus attiecībā uz finansēšanas programmām, politiku un noteikumiem, kā arī citām aktivitātēm. To mērķis ir arī mobilizēt un aktivizēt publiskā un privātā sektora dalībniekus, piem., ES dalībvalstis, reģionālās un vietējās pašvaldības, pētniecības institūtus, lauksaimniekus un zemes apsaimniekotājus, uzņēmējus un investorus, lai radītu reālu un ilgstošu ietekmi. Misijas sadarbosies ar plašu sabiedrību nolūkā veicināt jaunu risinājumu un pieeju ieviešanu sabiedrībā. Pastāv piecas ES misijas (“Pielāgošanās klimata pārmaiņām”, “Uzveikt vēzi”, “Mūsu okeānu un ūdeņu atjaunošana līdz 2030. gadam”, “100 klimatneitrālas viedpilsētas līdz 2030. gadam”, “Augsnes kurss Eiropai”).

⁽²⁰⁾ Ūdeņraža ieleju viedās specializācijas partnerība un ūdeņraža pilotprojekts (Ūdeņraža ielejas. Viedās specializācijas platforma (europa.eu).

⁽²¹⁾ *REPowerEU* (COM(2022) 230 final) nosaka mērķrādītāju līdz 2030. gadam panākt, ka iekšzemē tiek saražoti 10 miljoni tonnu atjaunīgā ūdeņraža un 10 miljoni tonnu atjaunīgā ūdeņraža tiek importēti.

Piemērs. Sinerģijas saistībā ar jauno Eiropas inovāciju programmu

Sinerģijas var atbalstīt jaunās Eiropas inovāciju programmas un jo īpaši 3. pamatiniciatīvas īstenošanu, kuras mērķis ir stiprināt un savstarpēji savienot reģionālās inovāciju ekosistēmas un mazināt inovāciju plaisu.

1. PIELIKUMS

Sinergijas ar ES misijām**ES misija “Pielāgošanās klimata pārmaiņām”**

Misijas “Pielāgošanās klimata pārmaiņām” nolūks ir sniegt atbalstu vismaz 150 Eiropas reģioniem, pašvaldībām un kopienām to centienos panākt noturību pret klimata pārmaiņām līdz 2030. gadam. Tās ietvaros tiks sniegts vispārējs atbalsts reģioniem, pašvaldībām un kopienām, lai palīdzētu tām labāk izprast un pārvaldīt klimata riskus un iespējas, sagatavoties tiem, paātrināt to pārveidi, veidojot noturību pret klimata pārmaiņām, un nodrošināt vismaz 75 liela mēroga klimata pielāgošanās demonstrējumus uz vietas.

Dalībvalstu, reģionu un pašvaldību līdzdalībai būs izšķiroša loma šīs misijas īstenošanā, jo tie ir galvenie pārmaiņu veicinātāji. Tie var arī ieviest jaunas tehnoloģijas, eksperimentēt ar inovatīviem risinājumiem, kas atbilst vietējām vajadzībām, un palīdzēt dažādām ieinteresētajām personām panākt noturību pret klimata pārmaiņām.

Misijas mērķi saskaņā ar ERAF rīcībpolitikas mērķiem panākt konkurētspējīgāku un viedāku Eiropu ⁽¹⁾, veicinot inovatīvu un viedu ekonomikas pārkārtošanos un reģionālo IKT savienojamību. Tā sniedz arī pienesumu rīcībpolitikas mērķim panākt zaļāku un noturīgāku Eiropu ar zemām oglekļa emisijām, kurā notiek pāreja uz bezoglekļa ekonomiku neto izteiksmē, veicinot taisnīgu pārkārtošanos uz tīru enerģiju, “zaļās” un “zilās” investīcijas, aprīti ekonomiku, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, risku novēršanu un pārvaldību un ilgtspējīgu mobilitāti pilsētvidēs.

Finansējumu saskaņā ar šīm prioritātēm varētu mobilizēt, piemēram, lai paplašinātu pielāgošanās klimata pārmaiņām risinājumus, izmantojot sinergijas ar programmas “Apvārsnis Eiropa” mobilizēto finansējumu. Reģioni un pašvaldības var arī parakstīt misijas hartu, tādējādi paužot savu vēlmi sadarboties un koordinēt darbību ar citiem parakstītājiem, lai varētu mobilizēt resursus un attīstīt aktivitātes savās attiecīgajās teritorijās to pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķu sasniegšanai.

Misijas īstenošanas platforma atbalstīs reģionus un pašvaldības, piemēram, nodrošinot tiem piekļuvi zināšanām un tehniskajam atbalstam. Finansējums būs pieejams, izmantojot pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darba programmas pētniecības un inovācijas projektiem, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un kurus varētu īstenot, izmantojot iespējamās sinergijas ar ERAF.

ES misija “Uzveikt vēzi”

Misijā “Uzveikt vēzi” kopā ar Eiropas Vēža uzveikšanas plānu ir paredzēts līdz 2030. gadam uzlabot vairāk nekā 3 miljonu cilvēku dzīvi, izmantojot profilaksi un ārstēšanu, kā arī tiem, kurus skāris vēzis, arī viņu ģimenēm, sniedzot iespēju dzīvot ilgāku un labāku dzīvi. Šis vispārējais mērķis atbilst ERAF rīcībpolitikas mērķim par sociāli taisnīgāku un iekļaujošāku Eiropu.

Ir paredzēta digitālo infrastruktūru izveide pētniecības un inovāciju atbalstam vēža kontroles jomā. Platformā *UNCAN.eu* tiks apkopoti dažāda veida dati no dažādiem avotiem. Virtuālais Eiropas vēža pacientu digitālais centrs dos iespēju vēža slimniekiem un izdzīvojušajiem iesniegt savus veselības datus un saņemt informāciju. Tiks atbalstīta visaptverošu vēža uzveikšanas infrastruktūras sistēmu izveide, lai novērstu nevienlīdzību attiecībā uz piekļuvi kvalitatīvai vēža slimnieku aprūpei, piemēram, pastiprinot pētniecības iespējas un izveidojot tīklu starp dalībvalstīm un reģioniem.

Dalībvalstu, reģionu un pašvaldību līdzdalība ir ļoti svarīga paredzēto darbību īstenošanā, jo tie galvenokārt ir atbildīgi par savu veselības sistēmu organizēšanu. Piemēram, lai uzlabotu piekļuvi agrīnam skrīningam vai inovatīvām vēža ārstēšanas metodēm, būs nepieciešamas lielas investīcijas infrastruktūrā, aprīkojumā, digitalizācijā, veselības aprūpes darbaspēkā un jaunos aprūpes modeļos, to vidū telemedicīnas risinājumos, lai sasniegtu pacientus lauku apvidos un attālos apvidos.

ERAF ir būtiska loma vēža kontroles uzlabošanā. Daudzos reģionos ir izstrādātas viedās specializācijas stratēģijas veselības aprūpes (arī vēža ārstēšanas) jomā. Esošajiem projektiem ir milzīgs potenciāls atbalstīt misijas mērķu sasniegšanu. Reģioni tiks aicināti saskaņot ar ES prioritātēm un veikt turpmākas investīcijas pētniecības un inovācijas jomā, virzot viedās specializācijas prioritātes uz inovāciju vēža ārstēšanas jomā. Tāpat *Interreg* var atbalstīt vēža pacientus, kuri meklē veselības aprūpes iespējas citā valstī, stiprinot pārrobežu, transnacionālo un starpreģionālo sadarbību.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu, 3. pants.

Reģioni tiks iesaistīti īstenošanā, izmantojot nākotnes valsts vēža centrus katrā dalībvalstī. Tie sekmēs: 1) misijas aktivitāšu integrāciju, nosakot sinerģijas ar vēža ārstniecību saistītās politikas iniciatīvās un investīcijās starp ES, valsts, reģionālo un vietējo līmeni; 2) relevanto valstu dalībnieku un ieinteresēto personu iesaisti, kas pārsniegs pētniecības un inovācijas un veselības aprūpes sistēmas robežas, aptverot relevantās vēža kontroles jomas (piem., nodarbinātību, izglītību); 3) politikas dialogu par vēža uzveikšanu; 4) iedzīvotāju iesaistes aktivitātes.

ES misija “Mūsu okeānu un ūdeņu atjaunošana”

Misijas stratēģiskais mērķis ir līdz 2030. gadam atjaunot mūsu okeāna un ūdeņu veselību, aizsargājot un atjaunojot jūras un saldūdens ekosistēmas un biodaudzveidību, novēršot un likvidējot mūsu okeāna, jūru un ūdeņu piesārņojumu, kā arī veicinot ES zilās ekonomikas oglekļneitralitāti un apritīgumu.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta reģionālajai iesaistei, izmantojot apgabalos bāzētās “bākas”. Tās ir iecerētas kā pētniecības un inovācijas projektu portfeļi transformatīvu risinājumu izstrādei un ieviešanai četros galvenajos Eiropas baseinos: Atlantijas okeāna un Arktikas baseins, Baltijas un Ziemeļjūras baseins, Vidusjūras baseins, Donavas upes un Melnās jūras baseins.

Misija tiks īstenota divos posmos: risinājumu izstrāde un pilotēšana (2021–2024) un šo aktivitāšu ieviešana un paplašināšana (no 2025. gada). Lai gan Komisija programmā “Apvārsnis Eiropa” laikposmam no 2021. līdz 2023. gadam ir atvēlējusi gandrīz 350 miljonus EUR pirmā posma atbalstam, papildu saistību un budžeta piesaiste no valsts un privāto dalībnieku puses, arī izmantojot ERAF, būs ļoti svarīga misijas mērķu sasniegšanai.

Jēdziens “asociētie reģioni” ir iestrādāts visās relevantajās misijas darba programmas aktivitātēs. “Asociētie reģioni” ir apgabali ar ekosistēmām, kas var gūt labumu no demonstrējumu aktivitātēm (piem., kaimiņu reģioni un/vai reģioni citā jūras baseinā) un/vai mazāk attīstīti reģioni, kuriem ir nepieciešams veidot spējas, lai īstenotu inovatīvus risinājumus, kas izstrādāti dažādos projektos. Šie reģioni gūs labumu no finansāla atbalsta inovatīvu risinājumu iespējamības, atkarotāmības un paplašināšanas veicināšanai. ERAF varētu sekmēt inovatīvu risinājumu ieviešanu reģionālā līmenī. Misijas hartā apkopos solījumus/darbības un pulcēs visas ieinteresētās personas no dalībvalstīm un asociētajām valstīm līdz pat reģioniem un pašvaldībām, privātām struktūrām, NVO un iedzīvotājiem.

ES misija “Klimatneitrālas viedpilsētas”

Misijas mērķis ir līdz 2030. gadam izveidot vismaz 100 Eiropas klimatneitrālas viedpilsētas un nodrošināt, lai šīs pilsētas darbotos kā eksperimentu un inovāciju centri, pateicoties kuriem visas Eiropas pilsētas līdz 2050. gadam kļūtu klimatneitrālas.

Pateicoties uz pilsētām vērstai pieejai un vietā balstītiem risinājumiem, tā sniedz pienesumu ES ERAF rīcībpolitikas mērķim panākt zaļāku un noturīgāku Eiropu ar zemām oglekļa emisijām, kurā notiek pāreja uz bezoglekļa ekonomiku neto izteiksmē, veicinot taisnīgu pārkārtošanos uz tīru enerģiju, “zaļās” un “zilās” investīcijas, aprītes ekonomiku, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, risku novēršanu un pārvaldību un ilgtspējīgu mobilitāti pilsētvidēs. Tā arī palīdz sasniegt rīcībpolitikas mērķi par iedzīvotājiem tuvāku Eiropu, veicinot visu veidu teritoriju un vietējā mēroga iniciatīvu ilgtspējīgu un integrētu attīstību, atbalstot īpaši pielāgotas investīciju stratēģijas teritoriālā līmenī pilsētās un vietējās kopienās, risinot to dažādās problēmas, kā arī izmantojot to attīstības potenciālu.

Izsludinot uzaicinājumu paust ieinteresētību, misija aicināja pilsētas reģistrēt savu nodomu līdz 2030. gadam kļūt klimatneitrālām. Ieinteresētības izpausmes tika vērtētas, pamatojoties uz pilsētu vērienīgajām iecerēm, to sagatavotības līmeni, to pašreizējo un plānoto apņemšanos nodrošināt klimatneitralitāti un piesārņojuma samazinājumu, kā arī apņemšanos iesaistīt iedzīvotājus un relevantās ieinteresētās personas pilsētas klimata plāna īstenošanā. Tiek pausts aicinājums, lai atlasītās pilsētas ar misijas platformas atbalstu noslēgtu pilsētu klimata nolīgumu (CCC). CCC, kas nav juridiski saistošs instruments, tiks izstrādāts inovatīvā koprades procesā, iesaistot pilsētas, valsts/reģionālās iestādes, relevantās ieinteresētās personas un Komisiju. Tas atbilst reģionālajai viedās specializācijas stratēģijai un nodrošina pilsētām vadošo lomu, pamatojoties uz to faktiskajām vajadzībām. Tā būs starppozaru, uz pieprasījumu balstīta un augšupēja pieeja ar konkrētām saistībām ieviest un paplašināt inovatīvus un viedus risinājumus saistībā ar klimatneitralitāti visās relevantajās nozarēs. CCC ir iekļauta saskaņota bāzes līnija, kā pilsēta plāno īstenot šīs saistības līdz 2030. gadam, un investīciju plāns ar atbilstošu finansējumu un finansēšanas avotiem.

Misijas platforma jo īpaši palīdzēs tām pilsētām, kuras apņemas līdz 2030. gadam panākt klimatneitralitāti, nodrošināt vispārēju saskaņotību un koordināciju visā procesā un regulāri ziņot par virzību attiecībā uz CCC.

Līdz ar CCC parakstīšanu pilsētas saņem "Misijas zīmi", kas apliecina stingro izvērtēšanas procesu un to saistību kvalitāti un izpildāmību. Tas atvērs mērķēta finansējuma iespējas ES finansēšanas programmās un piedāvās reģioniem, dalībvalstīm un citiem publiskajiem dalībniekiem iespēju atbalstīt ļoti pamanāmas klimatneitralitātes aktivitātes vadošajās pilsētās, palīdzot turpināt centienus sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus. Tā kā aktivitātes saskaņā ar CCC jau būs pārbaudītas un atzītas par ekoloģiski ilgtspējīgām saskaņā ar ES regulējumu ilgtspējīgu investīciju atbalstam, marķējums vairo investoru izpratni un uzticēšanos. Tādējādi pilsētām būs vieglāk piesaistīt savām ar klimatu saistītajām aktivitātēm finansējumu no citiem publiskajiem un privātajiem investoriem.

ES misija "Augsnes kurss Eiropai"

Misija vadīs, demonstrēs un paātrinās pārkārtošanos uz veselīgām augsnēm, īstenojot vērienīgas darbības 100 "dzīvajās laboratorijās" un "bākās" teritoriālā vidē. Tā tiks apvienota ar vērienīgu starpdisciplināru pētniecības un inovācijas programmu, stingru, saskaņotu augsnes monitoringa sistēmu un uzlabotu augsnes pratību un saziņu, sadarbojoties ar iedzīvotājiem.

Misijas mērķi pilnībā atbilst ERAF rīcībpolitikas mērķiem panākt zaļāku un noturīgāku Eiropu ar zemām oglekļa emisijām, kurā notiek pāreja uz bezoglekļa ekonomiku neto izteiksmē, veicinot taisnīgu pārkārtošanos uz tīru enerģiju, "zaļās" un "zilās" investīcijas, aprites ekonomiku, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, risku novēršanu un pārvaldību un ilgtspējīgu mobilitāti pilsētvidēs.

ERAF var spēlēt nozīmīgu lomu augsnes veselības jomā. Trīs ceturtdaļās NUTS 2 reģionu pastāv viedās specializācijas stratēģijas lauksaimniecības pārtikas jomā, un tas nozīmē, ka projektiem, kas veicina misijas mērķu sasniegšanu no pētniecības un inovāciju viedokļa, ir ievērojams potenciāls. Misija izmantos tematisko viedās specializācijas platformu lauksaimniecības pārtikas jomā, lai gūtu labumu no starpreģionu sadarbības un veicinātu kopīgu inovāciju investīciju projektu rašanos jomās, kuras attiecas uz šo misiju.

Tematiskā prioritāte "Zaļāka, bezoglekļa Eiropa" ļaus palielināt misijas rezultātus. Reģioni, kas savās viedās specializācijas stratēģijās ir noteikuši prioritātes, kuras saistītas ar ilgtspējīgu augsnes un zemes apsaimniekošanu, var gūt labumu no risinājumiem, kas izstrādāti un pārbaudīti misijas "dzīvajās laboratorijās" un "bākās", un izmantot tos plašākā mērogā.

Interreg var arī sniegt ļoti rezultatīvu pienesumu misijas īstenošanā, veidojot sadarbību misijas mērķu sasniegšanai pāri robežām (pārrobežu, transnacionālā un starpreģionu sadarbība). Piemēram, izmēģinājumi vai demonstrējumi mitrāju atjaunošanai pārrobežu vai Ziemeļeiropas transnacionālajās teritorijās vai sadarbība ūdens erozijas jomā Dienvideiropas transnacionālajās teritorijās un pārrobežu upju baseinos (piem., Donavā), vai sadarbība telpiskās plānošanas pieejās, kurās pienācīgi ņemta vērā zemes/augšņu apsaimniekošana.

2. PIELIKUMS

Piemērs: kumulatīvais finansējums citiem tieši pārvaldītiem instrumentiem (programma “Digitālā Eiropa”)***Sinērijas finansējums saistībā ar Eiropas digitālo inovāciju centriem (EDIC) programmā “Digitālā Eiropa”***

EDIC ir ES, tās dalībvalstu un programmas “Digitālā Eiropa” asociēto valstu kopīga investīcija. Tas ir atspoguļots programmā “Digitālā Eiropa” (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694) aprakstītajā divpakāpju atlases procesā. Pirmajā posmā dalībvalstis atlasa un izveido kandidātsubjektu īso sarakstu. Otrajā posmā Komisija no šā saraksta atlasa tos subjektus, kas veidos EDIC tīklu. Atlase tiek veikta, pamatojoties uz atbilstības, īstenošanas un ietekmes kritērijiem, ņemot vērā arī ģeogrāfiskos, nozares un tehnoloģiskā pārklājuma mērķus, kā arī katrai valstij pieejamo budžetu. Programma “Digitālā Eiropa” līdzfinansē atlasītās dotācijas, nepārsniedzot 50 %, un dalībvalstis var līdzfinansēt atlikušo daļu, izmantojot ERAF. (Tās var izmantot arī citu valsts publisko vai privāto finansējumu.)

Šajā praktiskajā piemērā izskaidroti galvenie posmi, kas nepieciešami EDIC sinērijai, izmantojot programmu “Digitālā Eiropa” un ERAF. Komisijas aplēses liecina, ka to izmantos aptuveni 70 saistītās darbības, kuras īsteno EDIC. Tā kā katram EDIC būs reģionālā bāze, ir zināms, kura vadošā iestāde būs atbildīga dalītās pārvaldības pusē.

1. posms. Sagatavošanās. Atbildīgais kredītrīkotājs (RAO) koordinēs un sadarbosies ar vadošo iestādi, kas ir atbildīga par darbību, kuru īsteno saskaņā ar dalītās pārvaldības fondu, jo īpaši tādēļ, lai nodrošinātu finansējuma likmju saskaņošanu tā, lai apvienotais finansējums nepārsniegtu 100 % no paredzamajām attiecināmajām izmaksām.

— CONNECT ĢD ir noorganizējis sanāksmi ar dalībvalstīm, kas iesaistītas šajās saistītajās darbībās, un to vadošajām iestādēm nolūkā pilnībā izskaidrot šo procesu.

2. posms. Abu darbību sasaistīšana. Tiešās pārvaldības darbība tiks nosaukta par “sinērijas darbību” vai nu dotācijas sagatavošanas laikā (GAP), vai pēc dotācijas parakstīšanas, veicot dotācijas grozījumus. Dalītās pārvaldības darbība tiks sasaistīta ar tiešās pārvaldības darbību (izmantojot, piem., DV-VI-uzaicinājuma numuru-projekta numuru).

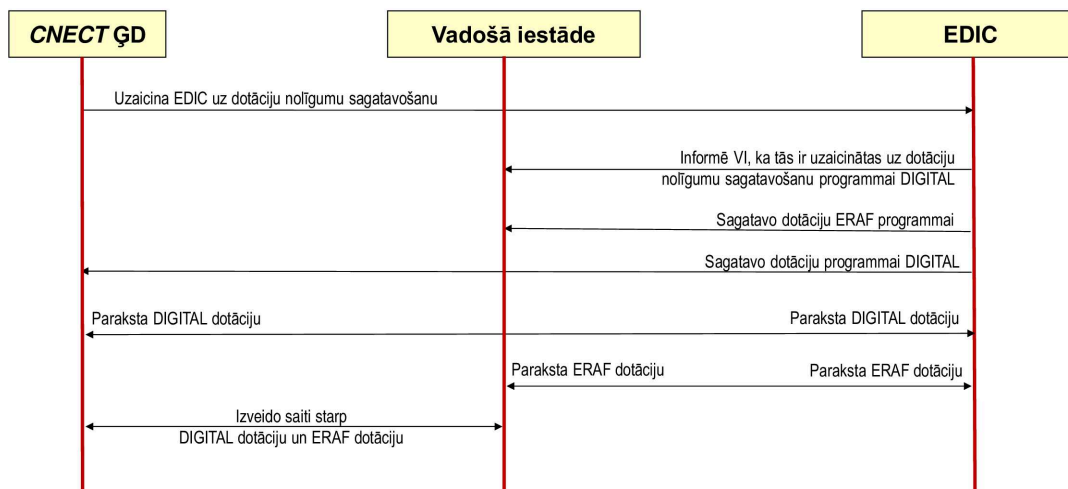
— Tas ir paredzēts dotāciju sagatavošanas procesā un par to tika paziņots arī uzaicinājuma dokumentā.

3. posms. Dotācijas parakstīšana un priekšfinansējums. Atbalsta saņēmējs parakstīs divus atsevišķus dotāciju nolīgumus⁽¹⁾: tiešās pārvaldības dotācija un dalītās pārvaldības dotācija. Piešķirējas iestādes nodrošinās, ka apvienotās finansējuma likmes nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām. Piešķirējam iestādēm pēc iespējas būtu jāsaprot arī abu dotāciju attiecināmības periods, projekta ilgums, ziņošanas periodi, kā arī apstiprināšanas termiņi.

— Priekšfinansējuma maksājumi saskaņā ar tieši pārvaldīto dotāciju nolīgumu tiks veikti parastajā kārtībā. Avansa maksājumi tiks veikti saskaņā ar dalītās pārvaldības dotāciju, ja tas paredzēts piemērojamajos valsts noteikumos.

⁽¹⁾ To sauc par “dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi” dalītās pārvaldības ietvaros, t. i., KNR 73. panta 3. punkts.

Dotācijas parakstīšanas darbību attēlojums

Dotācijas parakstīšanas aktivitāšu attēlojums

4. posms. Ziņošana un maksājumi. Pirms jebkādu maksājumu pieprasīšanas no Komisijas/āģentūras par tiešās pārvaldības dotāciju, atbalsta saņēmējam vispirms ir jādeklarē vadošajai iestādei izdevumi saskaņā ar dalītās pārvaldības dotāciju. VI informēs atbalsta saņēmēju par to, kad izdevumi ir deklarēti Komisijai saskaņā ar dalītās pārvaldības principu. Nekādā gadījumā izmaksas nedrīkst vispirms iekļaut *maksājuma pieteikumā tieši pārvaldītās dotācijas* ietvaros, jo tādējādi tās nebūtu attiecināmas otrā fonda ietvaros.

- Tikai pēc tam, kad VI būs deklarējusi izdevumus Komisijai, atbalsta saņēmējs / koordinators arī augšupielādēs e-dotāciju platformā VI iesniegtās deklarācijas kopiju un vienlaikus ievadīs visu informāciju par darbības īstenošanu, kā to pieprasa tieši pārvaldītās programmas noteikumi.
- Ja RAO pieprasa finanšu pārskatu apliecinājumu (CFS) tieši pārvaldītajā dotācijā, revidents var paļauties arī uz revīzijas apliecinājumiem par dalītās pārvaldības izdevumiem, ciktāl tie aptver tās pašas izmaksas un identiskus attiecināmības nosacījumus.
- Abas piešķirējas iestādes pārbaudīs izmaksas atbilstīgi saviem piemērojamajiem noteikumiem, tāpat kā darbībām, kas nav saistītas ar sinerģiju, un, ja izmaksas tiks pieņemtas, tās tiks veiksmīgi parastajā kārtībā.

3. PIELIKUMS

Relevanto tiesību normu teksts (KNR, Apvārsnis Eiropa, VGAR)

IZCILĪBAS ZĪMOGS

KNR

61. apsvērums

“(61) Būtu jāoptimizē sinerģijas starp fondiem un tieši pārvaldītiem instrumentiem. Būtu jāatvieglo atbalsta sniegšana darbībām, kuras jau ir saņēmušas izcilības zīmogu vai kuras ir līdzfinansētas ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, izmantojot fondu ieguldījumu. Nosacījumi, kas jau novērtēti Savienības līmenī pirms izcilības zīmoga kvalitātes zīmes piešķiršanas vai līdzfinansējuma no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”, nebūtu atkārtoti jānovērtē, kamēr darbības atbilst šajā regulā noteikto prasību ierobežotam kopumam. Tam būtu arī jāatvieglo attiecīgo Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 ⁽¹⁾ izklāstīto noteikumu ievērošana.”

2. panta 45) punkts

“2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

(..)

45) “izcilības zīmogs” ir Komisijas piešķirta kvalitātes zīme saistībā ar priekšlikumu, kas parāda, ka priekšlikums, kurš ir novērtēti uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Savienības instrumentu, tiek uzskatīts par tādu, kas atbilst minētā Savienības instrumenta minimālajām kvalitātes prasībām, bet kurus nevar finansēt minētajā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus pieejamā budžeta trūkuma dēļ, un varētu saņemt atbalstu no citiem Savienības vai valsts finansējuma avotiem.”

73. panta 2.–4. punkts

“73. pants

Vadošās iestādes veikta darbību atlase

(..)

2. Atlasot darbības, vadošā iestāde:

- a) nodrošina atlasīto darbību atbilstību programmai, tostarp to saderību ar attiecīgajām programmas pamatā esošajām stratēģijām, kā arī sniedz rezultatīvu ieguldījumu programmas konkrēto mērķu sasniegšanā;
- b) nodrošina, ka atlasītās darbības, kas ir veicinošā nosacījuma darbības jomā, saskan ar atbilstošām stratēģijām un plānošanas dokumentiem, kas izveidoti minētā veicinošā nosacījuma izpildei;

(..)

- g) nodrošina, ka atlasītās darbības ietilpst attiecīgā fonda darbības jomā un tiek attiecinātas uz intervences veidu; (..)

⁽¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

Attiecībā uz šā punkta b) apakšpunktu, pirmā rīcībpolitikas mērķa gadījumā, kas izklāstīts ERAF un KF regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā, ar attiecīgajām pārdomātās specializācijas stratēģijām saskan tikai tās darbības, kas atbilst minētā apakšpunkta i) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem. (..)

3. Vadošā iestāde nodrošina, ka saņēmējam tiek izsniegts dokuments, kurā izklāstīti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi katrai darbībai, tostarp īpašas prasības, kas attiecas uz piegādājamajiem produktiem vai sniedzamajiem pakalpojumiem, finansēšanas plāns, izpildes termiņš un attiecīgā gadījumā metode, kas piemērojama darbības izmaksu noteikšanai, un atbalsta izmaksas nosacījumi.

4. Vadošā iestāde var nolemt darbībām, kurām piešķirts izcilības zīmogs vai kuras ir izvēlētas saskaņā ar programmu, ko līdzfinansē pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, piešķirt atbalstu tieši no ERAF vai ESF+, ar noteikumu, ka šādas darbības atbilst 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā izklāstītajām prasībām.

Turklāt vadošās iestādes pirmajā daļā minētajām darbībām var piemērot attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķināšanas metodes, kas noteiktas saskaņā ar attiecīgo Savienības instrumentu. Šos elementus izklāsta 3. punktā minētajā dokumentā.”

“Apvārsnis Eiropa”

“2. pants

Definīcijas

23) “izcilības zīmogs” ir kvalitātes marķējums, kas apliecina, ka priekšlikums, kas iesniegts pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, ir pārsniedzis visas darba programmā noteiktās izvērtējuma sliekšņa vērtības, bet nav bijis iespējams tam piešķirt finansējumu, jo trūcis līdzekļu, kas darba programmā pieejami minētajam uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus, un tam varētu piešķirt atbalstu no citiem Savienības vai valstu finansējuma avotiem;”

“15. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums un resursu pārvietojumi

1. Programmu īsteno sinerģijā ar citām Savienības programmām saskaņā ar 7. panta 7. punktā noteikto principu.

2. Izcilības zīmogu piešķir darba programmā norādītiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajiem noteikumiem un KLP stratēģisko plānu regulas attiecīgajiem noteikumiem ERAF, ESF+ vai ELFLA var atbalstīt:

a) Programmā izvēlētas līdzfinansētās darbības; un

b) darbības, kurām piešķirts Izcilības zīmoga sertifikāts, ar noteikumu, ka tās atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

i) tās ir izvērtētas Programmas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus;

ii) tās atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus kvalitātes prasību minimumam; un

iii) vienīgi budžeta ierobežojumu dēļ tās netika finansētas saskaņā ar minēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

3. Finansālās iemaksas ERAF, ESF+, EJZAF un ELFLA līdzfinansētajās programmās var uzskatīt par iesaistītās dalībvalsts ieguldījumu šīs regulas 10. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajās Eiropas partnerībās — ar noteikumu, ka tiek ievēroti Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam un konkrēto fondu regulu attiecīgie noteikumi.

4. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī Programmas ietvaros ar noteikumu, ka šī iemaksa nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Atbilstošajam finansējumam, kas piešķirts darbībai, piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. To, kādu atbalstu sniegušas dažādās Savienības programmas, var aprēķināt pēc proporcionalitātes principa saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.

5. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma resursus, kas dalībvalstīm piešķirti dalītā pārvaldībā, var pārvietot uz Programmu, ievērojot Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītos nosacījumus. Komisija apgūst minētos resursus tieši, saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, vai netieši, saskaņā ar minētās daļas c) apakšpunktu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.

6. Ja Komisija saskaņā ar tiešu vai netiešu pārvaldību nav uzņēmusies juridiskās saistības attiecībā uz resursiem, kas pārvietoti saskaņā ar 5. punktu, attiecīgos nepiešķirtos resursus pēc dalībvalsts lūguma var pārvietot atpakaļ uz vienu vai vairākām attiecīgajām avotprogrammām saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītajiem nosacījumiem.”

“24. pants

Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus

4. Darba programmā norāda uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kuros var piešķirt izcilības zīmogus. Pēc tam, kad no pieteikuma iesniedzēja ir saņemta iepriekšēja atļauja, informāciju par pieteikumu un izvērtējumu var darīt zināmu ieinteresētajām finansēšanas iestādēm, par to noslēdzot vienošanos par konfidencialitāti.”

“48. pants

Accelerator

1. *Accelerator* mērķis ir galvenokārt atbalstīt tirgu radošas inovācijas. No tā atbalsta tikai individuālus atbalsta saņēmējus un galvenokārt nodrošina apvienoto finansējumu. Noteiktos apstākļos no tā var sniegt arī atbalstu arī vienīgi dotācijas vai vienīgi kapitāla veidā.

No *Accelerator* sniedz šādus atbalsta veidus:

- a) apvienotais finanšu atbalsts MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un izņēmuma gadījumos maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kuri veic radikālu un pārveidojošu inovāciju, kas nav spējīga piesaistīt banku finansējumu;
- b) atbalsts, ko vienīgi dotācijas veidā piešķir MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, kuri veic jebkādu veidu inovāciju, sākot no pakāpeniskas līdz radikālai un pārveidojošai inovācijai, un kuru mērķis ir vēlāk izvērst plašu darbību;
- c) atbalstu, ko vienīgi kapitāla veidā piešķir MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, kas nav spējīgi piesaistīt banku finansējumu, var piešķirt arī tiem uzņēmumiem, kuri jau ir saņēmuši atbalstu, ko piešķir vienīgi dotācijas veidā.

No *Accelerator* atbalstu dotācijas veidā sniedz vienīgi tad, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) projektā ir iekļauta informācija par pieteikuma iesniedzēja spējām un vēlmi izvērst darbību;
- b) atbalsta saņēmējs ir jaunuzņēmums vai MVU;
- c) Programmas īstenošanas laikposmā atbalstu vienīgi dotācijas veidā no *Accelerator* atbalsta saņēmējs saņem tikai vienu reizi un ne vairāk kā 2,5 miljonus EUR apmērā.

2. *Accelerator* atbalsta saņēmējs ir tiesību subjekts, kas kvalificējas kā jaunuzņēmums, MVU vai izņēmuma gadījumos mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kas ir iecerējis izvērst darbību un kas iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī. Priekšlikumu var iesniegt vai nu atbalsta saņēmējs, vai, ja atbalsta saņēmējs ir sniedzis iepriekšēju piekrišanu, viena vai vairākas fiziskas personas vai tiesību subjekti, kas vēlas izveidot vai atbalstīt minēto atbalsta saņēmēju. Šādā gadījumā finansēšanas nolīgumu paraksta tikai ar atbalsta saņēmēju.

3. Ar vienu piešķiršanas lēmumu var paredzēt un nodrošināt finansējumu attiecībā uz visiem Savienības ieguldījuma veidiem, kas paredzēti EIP apvienotajā finansējumā.

4. Priekšlikumus pēc to individuālās vērtības vērtē neatkarīgi ārējie eksperti un atlasa finansējuma piešķiršanai atklātā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus ar konkrētiem termiņiem, pamatojoties uz 27., 28. un 29. pantu un ievērojot šā panta 5. punktu.

5. Iesniegtos priekšlikumus vērtē pēc šādiem piešķiršanas kritērijiem:

- a) izcilība;
- b) ietekme;
- c) darbības riska pakāpe — kas varētu kavēt ieguldījumus, kvalitatīvu un efektīvu īstenošanu — un vajadzība pēc Savienības atbalsta.

6. Vienojoties ar attiecīgajiem pieteikumu iesniedzējiem, Komisija vai finansēšanas struktūras, kas īsteno Programmu (tostarp EIT ZIK), var tieši iesniegt izvērtēšanai pēc 5. punkta c) apakšpunktā minētā piešķiršanas kritērija priekšlikumu ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītai darbībai, kas jau atbilst 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, ievērojot šādus kumulatīvos nosacījumus:

- a) priekšlikums izriet no jebkuras citas darbības, ko finansē no “Apvārsnis 2020”, no Programmas vai, ievērojot izpētes pilotprojekta posmu, kas uzsākams pirmās darba programmas ietvaros, no valsts un/vai reģionālajām programmām, sākot ar to, ka tiek apzināts pieprasījums pēc šādas shēmas, kuras detalizētus noteikumus paredz 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā īpašajā programmā;
- b) priekšlikums balstās uz iepriekšēju projekta pārskatu, kas tika veikts pēdējo divu gadu laikā un kurā novērtēta priekšlikuma izcilība un ietekme un ievēroti nosacījumi un procesi, kuri sīkāk izklāstīti darba programmā.

7. Izcilības zīmogu var piešķirt, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) atbalsta saņēmējs ir jaunuzņēmums, MVU vai mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums;
- b) priekšlikums ir atbalsttiesīgs un sasniedzis piemērojamās sliekšņa vērtības attiecībā uz 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem piešķiršanas kritērijiem;
- c) pasākums būtu atbalsttiesīgs ar inovāciju saistītā darbībā.

8. Attiecībā uz priekšlikumu, kas saņēmis pozitīvu vērtējumu, neatkarīgi ārējie eksperti ierosina atbilstīgu *Accelerator* atbalstu, pamatojoties uz radītajiem riskiem un resursiem, kā arī laiku, kas vajadzīgs, lai inovāciju laistu tirgū un ieviestu plašāk.

Pamatotu iemeslu dēļ, tostarp, ņemot vērā neatbilstību Savienības rīcībpolitiku mērķiem, Komisija var noraidīt priekšlikumu, ko izraudzījušies neatkarīgi ārējie eksperti. Par šāda noraidījuma iemesliem informē Programmas komiteju.

9. *Accelerator* dotācijas vai atmaksājamā avansa komponents nepārsniedz 70 % no atlasītās inovācijas darbības kopējām attiecināmajām izmaksām.

10. No *Accelerator* sniegtā atbalsta pašu kapitāla un atmaksājamā atbalsta komponentu īstenošanas nosacījumi ir izklāstīti Lēmumā (ES) 2021/764.

11. Līgumā par atlasīto darbību nosaka konkrētus izmērāmus starpmērķus un atbilstošo priekšfinansējumu un maksājumus, kas veicami kā atsevišķas iemaksas no *Accelerator* atbalsta.

EIP apvienotā finansējuma gadījumā pasākumus, kas atbilst kādai inovācijas darbībai, var sākt īstenot un dotācijas pirmo priekšfinansējuma maksājumu vai atmaksājamo avansu var izmaksāt pirms citu piešķirtā EIP apvienotā finansējuma komponentu apgūšanas. Attiecībā uz šo komponentu apgūšanu ņem vērā līgumā paredzēto konkrēto starpmērķu sasniegšanu.

12. Saskaņā ar līgumu darbību aptur, groza vai, ja tas ir pamatoti, izbeidz, ja izmērāmie starpmērķi nav sasniegti. To var izbeigt arī tad, ja nav izdevies nodrošināt plānoto ieviešanu tirgū, īpaši Savienības tirgū.

Izņēmuma gadījumos un ja to iesaka EIP valde, Komisija var nolemt palielināt *Accelerator* atbalstu, ja projektu ir pārskatījuši neatkarīgi ārējie eksperti. Par šādiem gadījumiem informē Programmas komiteju.”

“50. pants

Uzraudzība un ziņošana

Komisija pastāvīgi uzrauga Programmas, 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas un EIT pasākumu pārvaldību un īstenošanu. Lai uzlabotu pārredzamību, datu pēdējos atjauninājumus pieejamā veidā dara publiski pieejamus arī Komisijas tīmekļa vietnē. Jo īpaši vienā un tajā pašā datubāzē iekļauj datus par projektiem, ko finansē no EPP, Eiropas partnerībām, misijām, EIP un EIT.

Datubāzē iekļauj:

..

- b) informāciju par SHZ integrācijas līmeni, attiecību starp zemāko un augstāko TGL pētniecībā, ko īsteno sadarbībā, valstu līdzdalības paplašināšanā panākto progresu, konsorcijs ģeogrāfisko sastāvu sadarbības projektos, pētnieku atbalsta dinamiku, divposmu iesniegšanas un izvērtēšanas procedūras izmantošanu, pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt sadarbības saites Eiropas pētniecībā un inovācijā, izvērtējumu pārskatīšanas iespēju izmantošanu un sūdzību skaitu un veidiem, klimata politikas aspektu integrācijas līmeni un ar to saistītajām izmaksām, MVU līdzdalību, privātā sektora līdzdalību, dzimumu aspekta ņemšanu vērā finansētajās darbībās, izvērtēšanas komisijās, padomēs un konsultatīvajās grupās, izcilības zīmogi, Eiropas partnerībām, kā arī par līdzfinansējuma likmi, komplementāru un kumulatīvu finansējumu no citām Savienības programmām, pētniecības infrastruktūrām, dotāciju piešķiršanas termiņu, starptautiskās sadarbības līmeni, pilsoņu iesaistīšanu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību;

Priekšlikums PADOMES LĒMUMAM par īpašās programmas, ar ko īsteno pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” — Pētniecības un inovāciju pamatprogrammas — izveidi

1.1.3. Papildu EIP aktivitātes.

Papildus EIP īsteno arī ļoti ieteicams visiem atlasītajiem jaunuzņēmumiem un MVU, kā arī izņēmuma gadījumos maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kaut arī ne obligāti, EIP uzņēmējdarbības paātrināšanas pakalpojumiem instrumentu *Pathfinder* un *Accelerator* aktivitāšu un darbību atbalstam. Mērķis būs sasaistīt EIP finansēto novatoru kopienu, tostarp finansēto izcilības zīmogu, ar investoriem, partneriem un publiskajiem pircējiem. Tas nodrošinās virkni apmācību un mentoringa pakalpojumu EIP darbībām. Tas nodrošinās novatoriem piekļuvi potenciālo partneru starptautiskiem tīkliem, tostarp rūpnieciskajiem, ļaujot papildināt vērtību ķēdi vai attīstīt tirgus iespējas, kā arī atrast investorus un citus privātā vai korporatīvā finansējuma avotus. Pasākumi ietvers tiešraides pasākumus (piemēram, starpniecības pasākumus, pārdošanas sesijas), kā arī partneru piemeklēšanas platformu izstrādi vai esošo platformu izmantošanu ciešā saistībā ar *InvestEU* atbalstītajiem finanšu starpniekiem un EIB grupu. Šīs aktivitātes arī veicinās vienādranga apmaiņu kā mācību avotu inovāciju ekosistēmā, jo īpaši izmantojot EIP valdes locekļus un EIP stipendiātus; ”

PĀRVIETOJUMI

KNR

19. apsvēruma

“(19) Lai dalībvalstīm nodrošinātu pietiekamu elastību to dalītās pārvaldības piešķirumu īstenošanā, vajadzētu būt iespējai konkrētus finansējuma apjomus pārvietot starp fondiem un starp dalīto pārvaldību un tieši un netieši pārvaldītiem instrumentiem. Ja dalībvalsts konkrētie ekonomiskie un sociālie apstākļi to pamato, minētajam pārvietoējuma apjomam vajadzētu būt lielākam.”

“26. pants

Resursu pārvietošana

1. Dalībvalstis partnerības nolīgumā vai programmas grozījuma pieprasījumā, ja par to ir vienojusies programmas uzraudzības komiteja saskaņā ar 40. panta 2. punkta d) apakšpunktu, var pieprasīt pārvietot līdz 5 % no sākotnējā valsts piešķiruma katrā fondā uz jebkuru citu instrumentu tiešā vai netiešā pārvaldībā, ja šāda iespēja ir paredzēta šāda instrumenta pamataktā.

Šā punkta pirmajā daļā minēto pārvietoējumu un saskaņā ar 14. panta 1. punkta pirmo daļu veikto iemaksu summa nepārsniedz 5 % no sākotnējā valsts piešķiruma katrā fondā.

Partnerības nolīgumā vai pieprasījumā grozīt programmu dalībvalstis var arī pieprasīt pārvietot līdz 5 % no sākotnējā valsts piešķiruma katrā fondā uz citu fondu vai fondiem, izņemot pārvietojumus, kas noteikti ceturtajā daļā.

Partnerības nolīgumā vai pieprasījumā grozīt programmu dalībvalstis var arī pieprasīt papildu pārvietoējumu līdz 20 % apmērā no sākotnējā valsts piešķiruma fondā starp ERAF, ESF+ vai Kohēzijas fondu dalībvalsts kopējo resursu ietvaros atbilstīgi mērķim “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”. Dalībvalstis, kuru vidējais kopējais bezdarba līmenis 2017.–2019. gada periodā ir mazāks par 3 %, var pieprasīt šādu papildu pārvietoējumu līdz 25 % apmērā no sākotnējā valsts piešķiruma.

2. Pārvietotos resursus apgūst saskaņā ar tā fonda vai instrumenta noteikumiem, uz kuru resursi ir pārvietoti, un, ja tiek veikta pārvietošana uz instrumentiem tiešā vai netiešā pārvaldībā, attiecīgās dalībvalsts labā.

3. Pieprasījumos grozīt programmu norāda katrā gadā kopējo pārvietoto summu, attiecīgā gadījumā sadalot pa fondiem un pa reģiona kategorijām, tie ir pienācīgi pamatoti, ņemot vērā papildināmību un sasniedzamo ietekmi, un tiem pievieno grozīto programmu vai programmas saskaņā ar 24. pantu.

4. Pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti Komisija iebilst pret pārvietoējuma pieprasījumu saistītajos programmas grozījumos, ja šāds pārvietoējums nelabvēlīgi ietekmētu tās programmas mērķu sasniegšanu, no kuras resursi ir jāpārvieto.

Komisija arī iebilst pret pieprasījumu, ja tā uzskata, ka dalībvalsts nav sniegusi pietiekamu pamatojumu pārvietošanai attiecībā uz sasniedzamajiem rezultātiem vai ieguldījumu, kas jāveic saņēmēja fonda vai instrumenta tiešā vai netiešā pārvaldībā mērķu sasniegšanā.

5. Ja pārvietoējuma pieprasījums attiecas uz programmas grozījumu, var pārvietot tikai turpmāko kalendāro gadu resursus.

6. TPF resursi, tostarp jebkuri resursi, kas pārvietoti no ERAF un ESF+ saskaņā ar 27. pantu, nav pārvietojami uz citiem fondiem vai instrumentiem saskaņā ar šā panta 1.–5. punktu.

TPF nesaņem pārvietojumus saskaņā ar 1.–5. punktu.

7. Ja Komisija nav uzņēmusies juridiskas saistības saskaņā ar tiešu vai netiešu pārvaldību attiecībā uz resursiem, kas pārvietoti saskaņā ar 1. punktu, attiecīgos neizmantotos resursus var pārvietot atpakaļ uz fondu, no kura tie sākotnēji tika pārvietoti un piešķirti vienai vai vairākām programmām.

Šajā nolūkā dalībvalsts iesniedz programmas grozījuma pieprasījumu saskaņā ar 24. panta 1. punktu vēlākais četrus mēnešus pirms saistību termiņa, kas noteikts Finanšu regulas 114. panta 2. punkta pirmajā daļā.

8. Resursus, kas pārvietoti atpakaļ uz fondu, no kura tie sākotnēji tika pārvietoti un piešķirti vienai vai vairākām programmām, no programmas grozījuma pieprasījuma iesniegšanas dienas īsteno saskaņā ar šajā regulā un konkrētu fondu regulās izklāstītajiem noteikumiem.

9. Resursu, kas pārvietoti atpakaļ uz fondu, no kura tie sākotnēji tika pārvietoti un piešķirti programmai saskaņā ar šā panta 7. punktu, saistību atcelšanas termiņš, kas noteikts 105. panta 1. punktā, sākas gadā, kurā uzņemas atbilstošās budžeta saistības.”

“Apvārsnis Eiropa”

“15. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums un resursu pārvietojumi

(..)

5. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma resursus, kas dalībvalstīm piešķirti dalītā pārvaldībā, var pārvietot uz Programmu, ievērojot Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītos nosacījumus. Komisija apgūst minētos resursus tieši, saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, vai netieši, saskaņā ar minētās daļas c) apakšpunktu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.

6. Ja Komisija saskaņā ar tiešu vai netiešu pārvaldību nav uzņēmusies juridiskās saistības attiecībā uz resursiem, kas pārvietoti saskaņā ar 5. punktu, attiecīgos nepiešķirtos resursus pēc dalībvalsts lūguma var pārvietot atpakaļ uz vienu vai vairākām attiecīgajām avotprogrammām saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītajiem nosacījumiem.”

KUMULATĪVAIS FINANSĒJUMS

KNR

“63. pants

Attiecināmība

(..)

9. Darbībai var piešķirt atbalstu no viena vai vairākiem fondiem vai no vienas vai vairākām programmām un no citiem Savienības instrumentiem. Šādos gadījumos izdevumus, kas deklarēti maksājuma pieteikumā vienam no fondiem, nav jādeklarē vai nu attiecībā uz:

- a) atbalstu no cita fonda vai Savienības instrumenta, vai
- b) atbalstu no tā paša fonda saskaņā ar citu programmu.

Izdevumu summu, kas iekļaujama fonda maksājuma pieteikumā, var aprēķināt proporcionāli katram attiecīgajam fondam un attiecīgajai programmai vai programmām saskaņā ar dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi.”

“Apvārsnis Eiropa”

“15. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums un resursu pārvietojumi

(..)

4. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī Programmas ietvaros ar noteikumu, ka šī iemaksa nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Atbilstošajam finansējumam, kas piešķirts darbībai, piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. To, kādu atbalstu sniegušas dažādās Savienības programmas, var aprēķināt pēc proporcionalitātes principa saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.”

Apvienotais finansējums / līdzfinansētas Eiropas partnerības

KNR

“71. pants

Programmas iestādes

(..)

5. Ja programma atbilstoši saviem mērķiem sniedz atbalstu no ERAF vai ESF+ programmai, ko līdzfinansē pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, kā minēts “Apvārsnis Eiropa” regulas 10. panta 1. punkta b) apakšpunktā, attiecīgās programmas vadošā iestāde saskaņā ar šā panta 3. punktu kā starpniekstruktūru norāda struktūru, kas īsteno programmu, ko līdzfinansē pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa.”

“73. pants

Vadošās iestādes veikta darbību atlase

(..)

4. Vadošā iestāde var nolemt darbībām, kurām piešķirts izcilības zīmogs vai kuras ir izvēlētas saskaņā ar programmu, ko līdzfinansē pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, piešķirt atbalstu tieši no ERAF vai ESF+, ar noteikumu, ka šādas darbības atbilst 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā izklāstītajām prasībām.

Turklāt vadošās iestādes pirmajā daļā minētajām darbībām var piemērot attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķināšanas metodes, kas noteiktas saskaņā ar attiecīgo Savienības instrumentu. Šos elementus izklāsta 3. punktā minētajā dokumentā.”

“Apvārsnis Eiropa”

“15. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums un resursu pārvietojumi

(..)

1. Finanšiālas iemaksas ERAF, ESF+, EJZAF un ELFLA līdzfinansētajās programmās var uzskatīt par iesaistītās dalībvalsts ieguldījumu šīs regulas 10. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajās Eiropas partnerībās — ar noteikumu, ka tiek ievēroti Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam un konkrēto fondu regulu attiecīgie noteikumi.”

Komisijas Regula (ES) 2021/1237 (2021. gada 23. jūlijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu

“25.a pants

Atbalsts projektiem, kuriem piešķirts izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājums

1. Atbalsts MVU pētniecības un attīstības projektiem un priekšizpētei, kam piešķirts izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājums saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa”, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šajā pantā un I nodaļā paredzētie nosacījumi.

2. Atbalstāmā pētniecības un attīstības projekta vai priekšizpētes atbalsttiesīgās darbības ir tās, kas noteiktas par atbalsttiesīgām pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa” noteikumos, izņemot darbības, kuras nav uzskatāmas par eksperimentālās izstrādes darbībām.

3. Atbalstāmā pētniecības un attīstības projekta vai priekšizpētes attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes ir tās, kas noteiktas par attiecināmām pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa” noteikumos.

4. Atbalsta maksimālā summa nepārsniedz 2,5 miljonus EUR vienam MVU vienā pētniecības un attīstības projektā vai priekšizpētē.

5. Katram pētniecības un attīstības projektam vai priekšizpētei paredzētais kopējais publiskais finansējums nepārsniedz finansējuma apmēru, kas konkrētā veida pētniecības un attīstības projektam vai priekšizpētei noteikts pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa” noteikumos.

25.b pants

Atbalsts Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām un EPP koncepcijas pamatojuma darbībām

1. Atbalsts Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām un EPP koncepcijas pamatojuma darbībām, kurām piešķirts izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājums saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa”, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šajā pantā un I nodaļā paredzētie nosacījumi.

2. Atbalstāmās darbības atbalsttiesīgie pasākumi ir tie, kas noteikti par atbalsttiesīgiem pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” vai “Apvārsnis Eiropa” noteikumos.

3. Atbalstāmās darbības attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes ir tās, kas noteiktas par attiecināmām pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumos.
4. Katrai atbalstāmajai darbībai paredzētais kopējais publiskais finansējums nepārsniedz maksimālo atbalsta apmēru, kas noteikts pamatprogrammās "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa".

25.c pants

Atbalsts līdzfinansētiem pētniecības un attīstības projektiem

1. Atbalsts līdzfinansētam pētniecības un attīstības projektam vai priekšizpētei (ieskaitot pētniecības un attīstības projektus, kas tiek īstenoti saskaņā ar Eiropas institucionalizēto partnerību, kuras pamatā ir Līguma 185. vai 187. pants, vai programmas kopfonda darbības, kas definētas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" noteikumos), ko īsteno vismaz trīs dalībvalstis vai, alternatīvi, divas dalībvalstis un vismaz viena asociētā valsts, un ko transnacionālu konkursu rezultātā, pamatojoties uz izvērtējumu un sarindojumu, atlasa neatkarīgi eksperti saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šajā pantā un I nodaļā paredzētie nosacījumi.
2. Atbalstāmā pētniecības un attīstības projekta vai priekšizpētes atbalsttiesīgās darbības ir tās, kas noteiktas par atbalsttiesīgām pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumos, izņemot darbības, kuras nav uzskatāmas par eksperimentālās izstrādes darbībām.
3. Attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes ir tās, kas noteiktas par attiecināmām pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumos.
4. Paredzētais kopējais publiskais finansējums nepārsniedz finansējuma apmēru, kas pētniecības un attīstības projektam vai priekšizpētei noteikts pēc atlases, sarindošanas un izvērtēšanas saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumiem.
5. Pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" finansējums sedz vismaz 30 % no pētniecības un inovācijas darbību vai inovācijas pasākumu kopējām attiecināmajām izmaksām, kas noteiktas pamatprogrammās "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa".

25.d pants

Atbalsts komandsadarbības pasākumiem

1. Atbalsts līdzfinansētiem komandsadarbības pasākumiem, kuros piedalās vismaz divas dalībvalstis un kuras transnacionālu konkursu rezultātā, pamatojoties uz izvērtējumu un sarindojumu, atlasa neatkarīgi eksperti saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šajā pantā un I nodaļā paredzētie nosacījumi.
2. Līdzfinansēto komandsadarbības pasākumu atbalsttiesīgie pasākumi ir tie, kas noteikti par atbalsttiesīgiem pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumos. Nav ietvertas darbības, kuras nav uzskatāmas par eksperimentālās izstrādes darbībām.
3. Attiecināmo izmaksu kategorijas, maksimālās summas un aprēķina metodes ir tās, kas noteiktas par attiecināmām pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumos. Turklāt attiecināmās izmaksas ir arī izmaksas par ieguldījumiem materiālajos un nemateriālajos aktīvos, kas saistīti ar projektu.
4. Paredzētais kopējais publiskais finansējums nepārsniedz finansējuma apmēru, kas komandsadarbības pasākumiem noteikts pēc atlases, sarindošanas un izvērtēšanas saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" noteikumiem. Turklāt atbalsts nepārsniedz 70 % no ieguldījumu izmaksām attiecībā uz ieguldījumiem materiālajos un nemateriālajos aktīvos, kas saistīti ar projektu.

5. Attiecībā uz ieguldījumu atbalstu infrastruktūrai komandsadarbības pasākuma ietvaros piemēro šādus papildu nosacījumus:

- a) ja infrastruktūras ietvaros veic gan saimniecisko, gan nesaimniecisko darbību, katra darbības veida finansējumu, izmaksas un ieņēmumus uzskaita atsevišķi, pamatojoties uz konsekventi piemērotiem un objektīvi pamatojamiem izmaksu uzskaites principiem;
 - b) par infrastruktūras ekspluatāciju vai izmantošanu pieprasītā cena atbilst tirgus cenai;
 - c) piekļuve infrastruktūrai ir nodrošināta vairākiem lietotājiem, un to piešķir pārredzamā un nediskriminējošā veidā. Uzņēmumiem, kuri ir finansējuši vismaz 10 % no infrastruktūras ieguldījumu izmaksām, var piešķirt privilēģētu piekļuvi ar izdevīgākiem nosacījumiem. Lai novērstu pārmērīgu kompensāciju, nodrošina, ka šī piekļuve ir samērīga ar uzņēmuma daļu ieguldījumu izmaksās un attiecīgie nosacījumi ir publiskoti;
 - d) ja publiskais finansējums infrastruktūrai piešķirts gan saimnieciskajai, gan nesaimnieciskajai darbībai, dalībvalstis izveido uzraudzības un atgūšanas mehānismu, lai nodrošinātu, ka gadījumā, ja saimnieciskās darbības īpatsvars ir lielāks salīdzinājumā ar situāciju, kas prognozēta atbalsta piešķiršanas laikā, netiek pārsniegta piemērojamā atbalsta intensitāte.”
-